

svensk FALLSKÄRMS SPORT

svenska fallskärmsförbundets medlemmagasin

NUMMER FYRA 2019

ÅRGÅNG 48

Framtidstro i **Umeå**

Sven **Mörtberg** ny riksinstruktör

No Blame, en hoppladares bekännelser

CYPRES

Reliability

made in

Germany

ALLT UNDER KONTROLL?

KOLLA DIG SJÄLV – KOLLA DINA VÄNNER

VI KONTROLLERAR DIN CYPRES

Eftersom gränsen är hårfin mellan liv och död när något går fel i vår sport, tror vi att förebyggande underhåll är ett bra förhållningssätt och en av de utgångspunkter som gör CYPRES unik. Vi sätter värde på ta hand om potentiella problem innan de inträffar. Det är därför vi erbjuder två sekventiella underhåll. Din CYPRES informerar dig om datum som den sedan minns i ett helt år.

photo: Juan Mayer

WWW.CYPRES.CC

Sommaren...

Innehåll, nummer 4, 2019

har övergått i höst och alla klubbar har börjat runda av årets hoppssäsong. För de allra flesta har det varit en rolig, lärorik säsong med många härliga minnen. För några har säsongen kanske fått en snöpligt slut på grund av en bruten fot eller någon annan skada som satt stopp för fortsatt hoppning i år.

För nio personer blev det ofrivilligt en sista säsong och hoppssverige sörjer fortfarande. I det här numret hedrar vi de förolyckade med några minnessidor med fina bilder och texter om våra vänner som för alltid kommer att finnas i våra hjärtan.

Inför vintern planeras det ofta för fullt på olika håll för att åka utomlands och hoppa. I det här numrets DZ-koll bjuder vi på en presentation av Finland, dit man kanske vill planera ett besök först nästa sommar.

Men för den som vill ha bra tips om hoppning utomlands i vinter, rekommenderar jag att titta i gamla nummer av SFS. Har du inte sparat dem, hittar du dem här: www.sff.se/nyheter&artiklar/tidningsarkiv.

Två klubbar har i sommar firat 50 år som fallskärmsklubbar, vilket är en aktningvärd ålder. På mittuppslaget kan du läsa om både Söderhamn och Västerås där många samlades för att fira sina jubilarer.

Under vinterhalvåret som vi nu har framför oss, tas det krafttag i förbundet när arbetet inför nästa verksamhetsår inleds med förbundskonferensen i Stockholm den 16–17 november. Där kommer förbundets nya riksinstruktör, Sven Mörtberg, att vara på plats och

presentera sig som vår nya RI. På sidan 25 presenterar vi Sven och de frågor som han ser som prioriterade inom SFF de kommande åren.

Åsah Helenius har som tillförordnad RI, hållit ställningarna på ett föredömligt sätt i glappet mellan avgående och tillträdande riksinstruktör. Åsah har i det här numret av Svensk Fallskärmsport skrivit sin första och enda RI-spalt där hon på ett klokt och ärligt sätt sammanfattar vad som åstadkommit i sporten de senaste tio åren, lika länge som hon varit engagerad i utbildnings- och säkerhetskommittén. För hennes insatser i USK, som förbundskursledare och som tillförordnad RI vill jag rikta ett stort tack till Åsah, för hennes stora engagemang.

För Sven väntar en utmanande uppgift med att leda hoppssverige vidare på vägen mot framtiden och en fortsatt säker och bra verksamhet. Tillsammans med styrelse, kommittéer, chefsinstruktörer och hela instruktörskåren ska det stakas ut väg mot gemensamma och framtida mål och visioner. En ny resa i Svenska Fallskärmsförbundets historia kommer att ta sin början.

Till sist vill jag avsluta med att säga, att när vintern står för dörren är det viktigt att tänka på att fortsätta hålla kontakten och ta hand om varandra. Inte minst våra nya medlemmar. Så att de med glädje och stor förväntan återvänder till våra klubbar nästa vår. Vi behöver dem. Vi behöver varandra. Vi behöver alla våra medlemmar.

Ha en fin höst och njut av de sista vackra hösthoppen!

Penny

- 4 Kalendariet. Lösryckt, **notiser** om smått och gott.
- 6 Ordförandespalten, **Peo Humla**.
- 6 **Umeå** – tyst minut och framtidstro.
- 8 Att minnas – nio kamrater.
- 12 **RI-spalten** – tillförordnade RI, Åsah Helenius.
- 13 Incidentrapporter.
- 14 DZ-kollen – **Welcome To Finland**.
- 17 Världscup och EM i **vingoverall**.
- 18 **50-år!** Söderhamn och Aros firade.
- 20 **No Blame** – en hopp-ledares bekännelser.
- 22 Lyckat Ultraoogie i **Örebro**.
- 23 Trotsiga vindar på **uppvisningslägret**.
- 24 SFF informerar – centrala **kurser 2020**.
- 25 Sven Mörtberg **ny riksinstruktör**.
- 26 **WS-tunneln** – redaktör-Linda testar.
- 28 **Nyfiken** på Johan.
- 32 Många lag på SM i **tiomanna speed**.
- 34 **PUPS**-rekord i Klatovy – 39 under 40.
- 35 Kontakta SFF.

Omslaget:

Hybrid över Västerås. På mage Adriana Hellendoorn och Ulf Malmström, överst Rikard Mogren och underst Hampus Rehn.

Foto: Tom Shorten

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Svensk Fallskärmsport, ISSN 0280-11-X, är Svenska Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med fem nummer per år till alla förbundets medlemmar.

Ansvarig utgivare

Peo Humla
Svenska Fallskärmsförbundet
E-post: ordforande@sff.se

Redaktörer:

Penny Robertson-Pearce
E-post: penny.robertson@telia.com
Telefon: 0702-75 97 47

Linda Lundberg

E-post: linda.lundberget@gmail.com
Telefon: 0705-10 64 40

Produktion

Layout, originalarbete, bildredigering och distribution:
Anders Nyquist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 0709-45 81 43
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser

Anders Nyquist, Himmelsdyk,
adress som ovan, under "produktion".

Signerade artiklar

Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material

Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter och bilder. Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lågupplöst PDF-fil på hemsida för SFF eller SFS.

5/19: vecka 51
1/20: vecka 13
2/20: vecka 23
3/20: vecka 34
4/20: vecka 42

Adressändring

Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) skickar adressändring till SFF (se nedan). Endast icke-SFF-medlemmar skickar adressändring till Himmelsdyk (se ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / RI: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Kalendariet

På gång 2019-20

NOVEMBER

16-17/11: SFF:s förbundskonferens.
20-24/11: Världscupen i swooping, Pretoria Sydafrika.

DECEMBER

7/12: SM i vingverallflygning, inomhus.

FEBRUARI

14-16/2: BAS-kurs, Bosön Stockholm.
28/2-1/3: HL-kurs, Bosön Stockholm.

MARS

28/2-1/3: HL-kurs, Bosön Stockholm.
7/3: Riksstämman 2020.
25-29/3: HM-kurs, Bosön Stockholm.
25-29/3: KL-kurs, Bosön Stockholm.

Linus Ahlstrand

Tom Shorten

Lyckat friflygläger i Aros

22 deltagare, sex coacher och en kameraman samlades på Aros friflygläger i månadsskiftet juli-augusti. Totalt gjordes 700-800 hopp under fem dagar. Jessica Lindström Westh, som tillsammans med Angelica Darheden ansvarade för lägret, säger: "Aros freefly 2019 hade en otroligt bra stämning och alla deltagares utvecklingskurva sköt i höjden. Vid dåligt väder såg vi till att folk fick flyga ändå genom att åka till tunneln."

Klubbkompisen Isabel Eggers såg till att det stod välsmakande mat på bordet alla dagar och det var mycket uppskattat. Tom Shorten filmade alla grupperna under veckan och bjöd på filmvisning om kvällarna.

"En av höjdpunkterna på veckan var inhoppet (bilden) då vi landade vid campingområdet och gick vidare till restaurangen för ett par öl i solnedgången. Jag är väldigt nöjd med vad vi lyckades få till i år", säger Jessica, som avslöjar att planer inför nästa år redan är på gång. "Nästa år fortsätter vi på samma spår, med ett läger med kvalitet och god stämning. Vi kommer eventuellt att köra ett mindre läger också, med inriktning mot dem som har lite mindre erfarenhet."

Potential för nytt headdown-rekord 2020

När Gryttjoms skulle få besök av Tönsbergs Twin Otter från Norge, för ett planetat storformationsläger på mage, öppnades dörarna för att parallellt anordna ett storformationsläger i headdown. Jenny Norin som var initiativtagare tog hjälp av Tim Douglas för att genomföra lägret 19-21 augusti.

"Det var fint att det blev så många som 19 deltagare med tanke på att informationen om lägret kom ut ganska sent. Vi hade lite olika erfarenhetsnivåer på hopparna så vi delade upp dem i två grupper", förklarar Jenny.

Den mer erfarna gruppen tränade lite olika headdownformationer och tränade på att ta poäng, medan den mindre erfarna gruppen tränade på grunderna i storformationsflygning. Som att testa olika uthoppspositioner, flyga in till formationen på ett säkert och stabilt vis för att därefter kunna ta det planerade greppet - utan att dem man tar greppet på ska bli störda i sin flygning. När man behärskar det här som hoppare och kan bryta från formationen på ett säkert vis är man redo att flyga i större grupp.

"På tredje dagen slog vi ihop båda grupperna och gjorde en 15-manna tillsammans. Det var en fantastisk stämning och särskilt fint att alla hjälpte varandra för att få det att fungera. Vi hade ju allt från de som tidigare deltagit i världsrekord till de som flugit en fyrmanna som störst."

Tror på trettio nästa år

Det här bådar gott inför framtiden menar Jenny som har planer på ett rekordförsök nästa år: "Med tanke på att endast tre personer från förra rekordet på 20 hoppare från 2014 var med denna gång, och så pass många nyare hoppare kunde vara med och göra en 15-manna, så ser det verkligen lovande ut."

Jenny tycker att det är ett realistiskt mål att göra ett försök på en 30-manna 2020: "Jag tror faktiskt minst 30, till och med. Många grymma och erfarna hoppare var inte med den här veckan och nya hoppare utvecklas hela tiden."

Värdefull erfarenhet var att det blev en hel del roteflygning, d.v.s. när samma hoppargrupp delas mellan flygplan som flyger tätt och faller simultant. Alla fick chans att prova hur det är att hoppa från två flygplan och bilda en formation.

"Det blev tre riktigt bra dagar med den otroligt fina gemenskap och goda stämning vi har bland alla hoppare. Jag längtar redan till nästa år för att se vad vi kan åstadkomma!" avslutar Jenny.

Jenny Norin

Ovan: På Gryttjoms storformationsläger i headdown satte man sista dagen en 15-manna. Några hade redan hunnit hem då, men följande var med på det uppskattade lägret: Jenny Lindahl, Will Snelson, Johan Terenius, André Persson, Rikard Mogren, Nils Hedström, Sonya Michanek, Marcus Turula, Artur Kransengren Buracki, My Annie Svelander, Per Nissborg, Tim Cifuentes Vargas, Mikael Belenki, Fredrik Johansson, Henrik Runbjörk, Sofie Sagfossen och Staffan Uneståhl som alla coachades av Tim Douglas och Jenny Norin.

Gryttjom bjöd tillfälle att öva storformation

Stockholms Fallskärmsklubb, SF, anordnade i samarbete med Oslo Fallskärmsklubb ett storformationsläger v.34, "Gryttjom Bigway". Osloklubbens Twin Otter flögs in för tre dagar i början på veckan och det gav deltagarna möjlighet att öva uthopp från två flygplan som flög rote. Lägret samlade runt 22 deltagare, med Sven Mörtberg som hopporganisatör. Man började med en övningshelg där man i mindre grupper övade tekniker för att hoppa lite större. Pelle Scherdin, ordförande i SF, låter meddela att samma upplägg under samma vecka planeras även för nästa år.

Förbundskonferensen i november

I september gick inbjudan ut till alla ordförande och chefsinstruktörer i Sverige till årets förbundskonferens. Den kommer att äga rum på Scandic hotell, Järva krog, i Stockholm den 16-17 november. Varje klubb skickar max två representanter, vanligtvis klubbens chefsinstruktör och ordförande eller någon annan utsedd i deras ställe. Under konferensen planeras nästa verksamhetsår samt andra viktiga frågor som tas upp i ordförande- och CI-gruppen.

**SKYDIVE
SPAIN**

**XMAS
BOOGIE** 2019

SKYDIVESPAIN.COM

**21 DECEMBER
03 JANUARY**

With

REGAN TETLOW FS
MATTY MITCHELL FF
ALETHIA J AUSTIN FF
JESSE "TEX" LEOS FF
REED RAMAGE FF
ROB HERON WS
ADRIAN DASZKOWSKI (Camera)

More coaches announced Soon.

**DON'T MISS OUR
WINTER EVENTS**

Sept 30 - Oct 04
SkySaver Week

Oct 25 - 27
LSD Bigway HD Camp

Oct 30 - Nov 01
SkySaver Week

Nov 02 - 03
TrackDayz - Matti Milumäki

Dec 02 - 06
SkySaver Week

Dec 06 - 08
LSD Head Down Camp

Dec 07-08
TrackDayz - Etraim Folgerts

Photo: Admoring

Några ord från ordföranden ...

Fallskärmsvänner, statusrapport från haverikommissionen, stundande förbundskonferens och ny riksinstruktör tar vid! Den 18:e september samlade haverikommissionen media för en statusrapport efter den fortfarande ofattbara olyckan i Umeå. Detta hade föregåtts av en separat genomgång med de anhöriga, vilket jag anser var en nödvändig och viktig sak i deras sorgearbete.

Det har vid haverikommissionens genomgång framkommit att vissa väsentliga värden har överskridits och i delar av detta har vi begärt rättelse för att utredningens resultat ska bli så kvalitetssäkrat som möjligt. Vår tillsynsmyndighet Transportstyrelsen har som en följd av statusrapporten begärt att vi – som organisation med delegerat ansvar – inkommer med svar kring massa och balans, rutiner och procedurer, samt utbildning kring uppträdande i flygmaskinen och de risker som behöver omhändertas. Vår riksinstruktör och ordförande i flygkommittén kommer med klubbarnas chefsinstruktörer och piloter att bereda frågeställningarna och sedan lämnar vi ett gemensamt svar till Transportstyrelsen.

Vi kommer snart att samla ihop ordförande och chefsinstruktörer på förbundskonferensen i november. På konferensen ska vi reflektera, utvärdera och diskutera sportens utveckling de kommande åren. Vi har vår strategi 2020 som nu behöver justeras, kompletteras med ett tydligt fokus mot 2025. I detta är det särskilt viktigt att bibehålla vår fina anda med det aktiva lärandet, licensavgifter på marknadsmässiga nivåer, en heltäckande försäkringslösning och att vi enas kring vår medlemstidnings innehåll och format. Jag ser fram emot konferensen och du som medverkar, ta med dina medlemmars önskemål så sätter vi strategi 2025 och vår budget!

Jag vill avslutningsvis hälsa vår nye riksinstruktör Sven Mörtberg välkommen. Jag är på medlemmarnas och styrelsens vägnar väldigt glad över att Sven tar över stafettpippen från Petter Alfsson-Thoor som nu gått vidare i yrkeslivet. Sven kommer att presentera sig här i tidningen och kommer att driva CI-nätverket vidare med en hög kvalitet! Den rekryteringsprocess som är genomförd kan jag gentemot er medlemmar beskriva som kvalitativ med en bred enighet inom styrelsen och mot Transportstyrelsen, vilka haft en separat intervjudel med våra sökande.

Väl mött till förbundskonferensen och skicka nu med dina förslag samt hoppa mer. Det finns många fina stunder kvar för hoppning, samtal om risker och sportens utveckling!

Peo Humla

Ordförande i Svenska Fallskärmsförbundet

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet • Sjöhagsvägen 2 • 721 32 Västerås

Ume

Några månader har gått och klubbvännerna har följt alla nio kamrater till sista vilan under sommarens begravningar. På dagen två månader efter olyckan, samlades man på klubben för en dag med reflektion och diskussion. Ordförande i Umeåklubben, Navid Haghjo, berättar att uppslutningen var enorm.

”Det kom fler än det någonsin kommit på någon årsfest genom åren, och sammanhållningen är starkare än någonsin.”

Text Penny Robertson-Pearce
Foto Ola Hansson, Maria Olovsson

På plats den här dagen var både en av förbundets krishanterare, James Cumberland, och krishanterare från kommunen. Syftet med dagen var att tillsammans se tillbaka och reflektera på de två månader som gått sedan flygplansolyckan den 14 juli. Men syftet var också att blicka framåt och staka ut mål för framtiden.

”En av frågeställningarna som kom upp var om vi kunde gjort någonting annorlunda. Som jag ser det så kunde vi nog inte ha gjort det. Det har varit ett sådant fantastiskt engagemang från alla i klubben utifrån allas förmågor och förutsättningar. Jag har aldrig känt mig stoltare än nu, tack vare Umeå Fallskärmsklubb”, berättar Navid och låter rörd på rösten.

Tyst minut

Exakt 14.08 hedrades de omkomna kamraterna med en tyst minut. Efter

det gick Navid och några från klubben ut och vek ihop det röda krysset som legat framme på klubben ända sedan olycksdagen, och lade undan det i förrådet.

”Krysset har varit en samlingsplats där vi alla kunnat gå, både medlemmar och anhöriga, för att sörja och trösta varandra. Även om sorgearbetet fortsätter så fanns det något symboliskt i att få sätta punkt för det första kapitlet efter den här tragedin som för oss alla saknar motstycke.”

Navid förklarar att han och medlemmarna har ett ansvar som förening att börja blicka framåt och de tänker inte ge upp.

Vill få tillbaka glädjen

”Alla i klubben har under sommaren visat prov på fantastiska resurser och förmågor som man inte kunnat föreställa sig. Alla har på olika sätt och i

Krishanterare, samtalsledare och Umeå Fallskärmsklubbs klubbmedlemmar Micke Söderberg, William Herrlin, Bahija Houidar, Johan Hedman och Frans Andersson.

Maria Olovsson

å

tyst minut och framtidstro

olika ordning klivit fram och tagit ansvar. Det har varit fantastiskt. Umeå Fallskärmsklubb är den lilla klubben med det största hjärtat.”

För att få tillbaka glädje i klubben är ett av klubbens främsta mål just nu att möjliggöra hoppning innan säsongen tar slut. Även om många åkt iväg under sommaren för att hoppa så är det viktigt att man återigen ska återfå hoppglädjen.

”Ett annat stort mål är att försöka lösa flygplansfrågan för framtiden, något som styrelsen redan börjat titta på, och jag ser oerhört positivt på framtiden gällande möjlighet att fortsätta med verksamhet i Umeå”, berättar Navid.

På kvällen samlades man och åt middag gemensamt inne i Umeå och det blev en bra avslutning på en givande dag.

”Vi kommer fortsätta träffas under vintern och göra aktiviteter tillsammans. Nu närmast väntar en helg med försäkring och övernattning. Sedan blir det årsfest och olika sammankomster så att vi kan fortsätta stötta varandra, men även de anhöriga som har blivit som en del i vår familj. De har varit ett lika stort stöd för oss som vi för dem.”

Mållös över det otroliga stödet

Stödet som klubben fått från både förbundet, kommunen, hela hoppssverige, anhöriga och Umeåbor är svårt att förklara säger Navid: ”Vi har blivit överösta med kärlek, värme och stöttning. Det har nästan varit svårt att ta in. Vi är så enormt tacksamma och det har verkligen hjälpt oss att känna att vi inte varit ensamma i det här.”

Ett exempel på ett totalt oväntat stöd var när man kontaktade bätklubben för att få låna några flytvästar för att kunna

ta sig ut till ön och nedslagsplatsen tillsammans i klubben.

”När vi kom dit så hade massor med båtägare slutit upp för att hjälpa till att köra oss över till ön. Det var nästan fler båtar än personer. Man blev helt mållös över upplutningen och så oerhört tacksam för det stöd som hela Umeå visat.”

En erfarenhet man gärna sluppit

”Erfarenheten har stärkt oss som klubb och som personer även om vi helst hade sluppit vara med om detta.”

Navid tycker att det varit så imponerande att se hur klubbens medlemmar

snabbt fann strategier för att hantera allt från media till anhöriga och det egna sorgearbetet. Stödet från förbundet togs tacksamt emot när riksinstruktören Peter och ordförande Peo infann sig redan på kvällen samma dag. De tog hand om det massiva mediapådraget medan klubbvännerna fick chans att landa i det som hänt.

”Det här är utan tvekan det värsta jag någonsin upplevt, men det har också kommit mycket gott och fint ur det, som jag fått uppleva under den här tiden. Det finns så mycket värme, gemenskap och styrka i vår stora hoppfamilj”, säger Navid. ■

Krysset veks ihop och lades undan av Navid Haghjo, Frans Andersson, Johan Hellström, James Cumberland och William Herrlin.

Carl Edling

Carl var en av årets elever, en varm person som alltid var nyfiken och glad. Han var en mycket talangfull hoppare och lärde sig fort. Carl var en våra yngsta medlemmar och han levde verkligen sitt liv fullt ut. Han var i centrum av vår stora hoppfamilj och väldigt omtyckt av alla.

Vi saknar dig så mycket, Carl.

Christer Helgesson

Christer var en av våra äldsta och mest erfarna hoppare i klubben. Han var tryggheten personifierad – alla i klubben kände sig så trygga i hans närvaro. Han var otroligt hjälpsam och delade alltid med sig av sina kunskaper och erfarenheter. Christer var en uppskattad vän, hoppkompis, lagkamrat och AFF-instruktör.

Vi kommer alltid minnas dig, Christer.

Stina Häglöf

Stina kom in som en virvelvind i klubben, som elev på årets sista kurs. Hon var otroligt målmedveten, påläst och fokuserad. Stina blev snabbt omtyckt av hela hoppfamiljen. Hon hade många vänner och just vänskap var något hon var bra på. Hon visade stor glädje när kursen äntligen var klar och hon fick göra sina första hopp.

Vår fina vän, vi saknar dig.

Alexander Karlsson

Alexander hade, som ganska ny i klubbens pilotkår, redan börjat passa bra in i klubben och gemenskapen. Han utstrålade ett lugn och hade en trygg attityd. Han var alltid noggrann, punktlig och väl förberedd. Alexander älskade sporter med action och var duktig på vattenskidor vid sidan om flygandet. Flyg fritt med dina nya vingar, där solen alltid skiner.

Fanny Jokiaho

Fanny var elev från årets första kurs. Hon var en varm, ödmjuk och omtänksam person som snabbt fann sig tillrätta i klubben och blev mycket omtyckt. Fanny blev tidigt en duktig packare och hoppare och var en sådan man lade märke till utan att hon gjorde något väsen av sig. Fanny, du lämnar en stor tomhet efter sig.

Rasmus Nyberg

Rasmus minns vi bland annat för hans sjuveraktiga leende och hans blonda kalufs. Han kom till klubben för två år sedan som elev och hoppningen kom att bli en dröm som gick i uppfyllelse. Han var varm, vänlig och hjälpsam. Rasmus var hopparkompisen som höll sig i bakgrunden men ändå stod i centrum. Vi saknar dig massor, Rasmus.

Fredrik Sandgren

Klubbens "SuperFredrik" var en fin, snäll och god person som alltid ställde upp för allt och alla. Han var snällheten själv. Det var en ära att få vara i hans närhet och få ta del av hans älskvärdhet. För alla på klubben var han en riktigt kär vän som lämnat ett stort tomrum efter sig.

Flyg fritt där du nu är, vi saknar dig.

Emil Söderholm

Emil, han är så saknad, hans glädje, hans skratt och hans hyss. Han hade alltid något bus på gång och otroligt nära till skratt. Det blev aldrig en tråkig stund när Emil var på klubben och han var oerhört uppskattad och omtyckt av klubbvännerna. Emil var impulsiv, påhittig och en riktig glädjespridare.

Flyg fritt Emil, var med oss bland molnen.

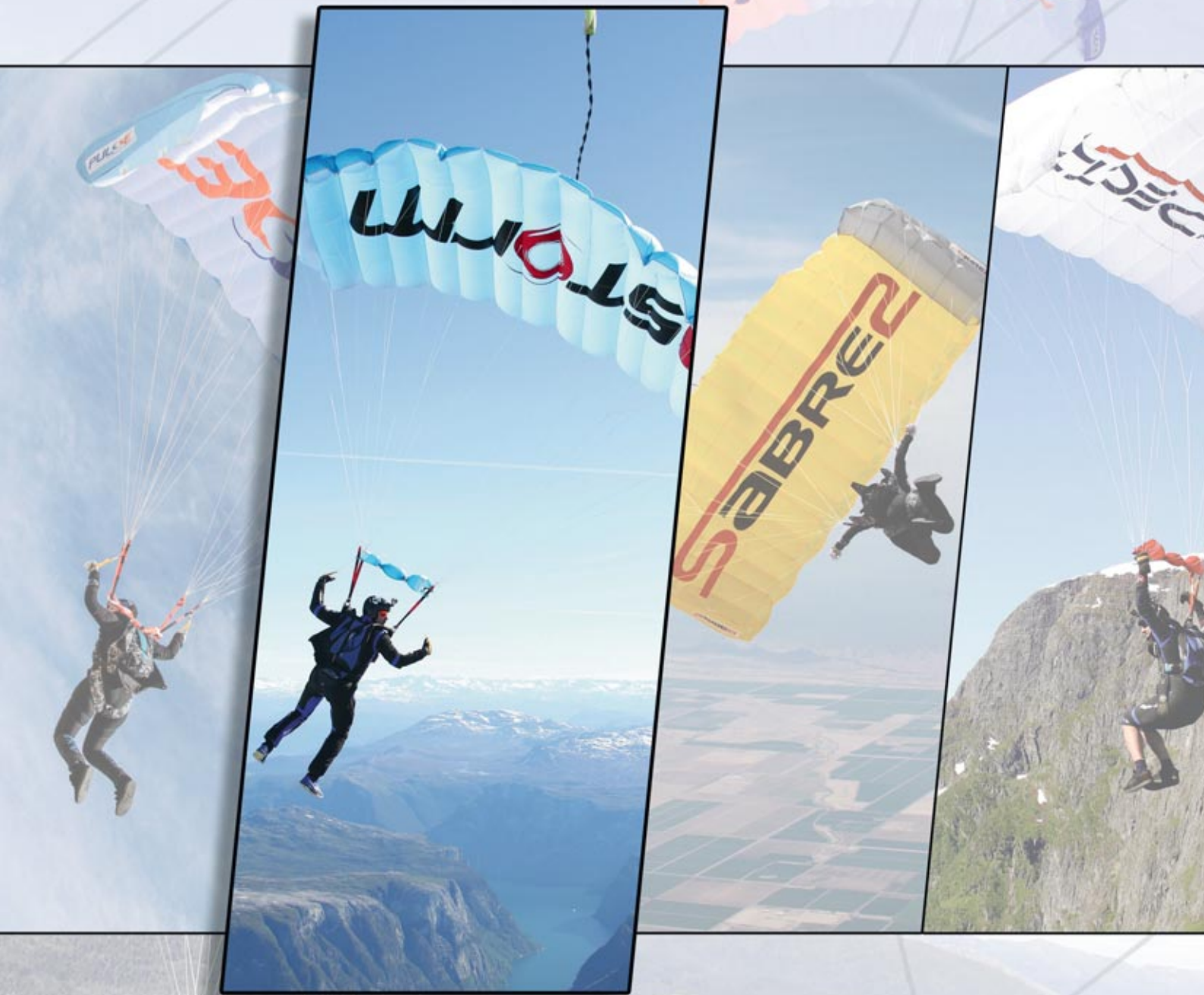

Benjamin Wilkinson

Benjamin var elev på årets första kurs. Han spred en enorm energi och glädje omkring sig. Han blev lika förälskad i hoppningen och klubben som vi i honom. Han fann snabbt vänner i klubben och var uppskattad av alla, både för hans glada sätt men också för hans vilja att alltid göra det som var rätt.

Vi glömmer dig aldrig, Benjamin.

STORM

ARE YOU FLYING THE RIGHT PARACHUTE?

"ALL IN ALL IT IS THE PERFECT ALL AROUND CANOPY FOR ME. IF YOU ARE NOT DEDICATED TO SWOOPING IT WILL OFFER MORE THAN YOU WILL PROBABLY USE... TOP OPENINGS, WIDE SPEED RANGE, CRW - FUN, GOOD FOR WINGSUIT..." *NEVERTOOLOW

"IT HAS A FANTASTIC CRISP OPENING, FUN TO FLY AND A PREDICTABLE POWERFUL FLARE. AS ALWAYS PD GOT IT RIGHT. THIS PARACHUTE REALLY WORKS AS ADVERTISED." *TACTICO

PERFORMANCE DESIGNS
COMPARE
PULSE • SABRE2 • STORM • SPECTRE

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM/COMPARE4

*REVIEWS FROM DROPZONE.COM

#DreamOfFlight

Riksinstruktörens spalt

Ödmjuk

inför misstag, en bra början

När Petter berättade för mig att han sökt nytt jobb var det inte svårt att säga ja till att fylla gapet mellan honom och rekryteringen av en ny riksinstruktör. I år har jag varit medlem i USK, utbildnings- och säkerhetskommittén, i tio år, så jag vet vad tjänsten innebär och jag har haft min beskärda del av incidenter, utredningar och diskussioner. Mest av allt vet jag hur hårt Petter har jobbat för att hoppssverige ska gå runt, och denna insikt har gjort mig mycket ödmjuk inför uppgiften.

Det Petter gett till sporten i mantimmar går inte att mäta i pengar, då han utvecklat sporten och gjort den säkrare genom att utveckla helheten. Petter har påverkat hela kedjan av hoppare – allt ifrån kursledaren som utbildar eleven, till utbildningsmetoder, regler så att vi undviker att flyga ihjäl oss under fallskärm, till att våga prata om att man faktiskt gjort ett misstag. No Blame Culture, det arbete som Petter lagt allra mest energi på...

Jag har gjort många misstag i min fallskärmskarriär, och de allra flesta har gått bra trots att det inte alltid varit självklart. Jag har missbedömt vindar och moln, genomfört uppvisningar som jag inte borde ha gjort och tagit beslut som fått mig att utsätta mig själv och andra för direkt livsfara. Om jag kunde ändra historien och göra om den hade jag gjort det, men så fungerar det inte.

Om jag istället berättar om dumheterna utan att framställa mig själv som en hjälte eller skylla på andra kan jag möjligen få någon annan att tänka en extra gång innan de upprepar mina dumheter, och det är kärnan i No blame Culture; att reflektera över misstag och

brister och att lyssna på andra utan förbehåll och försöka förstå varför situationer uppstår.

Vissa säger att vårt regelverk, SBF, är skrivet i blod, och det är på många sätt sant. Jesperkurvan kom till för att hoppare dog under

Ingenting i SBF står där för att det är roligt att ha ett tjockt dokument, utan för att fallskärms hoppare om och om igen visat att det behöver finnas en regel för just det som regleras.

för små fallskärmar relativt sin erfarenhetsnivå. Räddningsutlösare blev obligatoriskt för att tillräckligt många hoppare slog ihjäl sig utan att ens försöka dra sin huvudskärm.

Losskopplingssystemet på kamerahjälm blev obligatoriskt för att linor trasslade in sig i kamerafästet. Utbildningsplanen för kallotflygning tillkom efter att vänner flög sig rakt ner i marken efter att ha ökat farten innan landning.

Ingenting i SBF står där för att det är roligt att ha ett tjockt dokument, utan för att fallskärms hoppare om och om igen visat att det behöver finnas en regel för just det som regleras. Vi kan lära av varandra, men det krävs att vi aktivt väljer att göra det. Att vara ödmjuk inför sina egna och andras misstag är en bra början. Utöver detta har vi ett delegerat ansvar från Transportstyrelsen att faktiskt skriva vårt eget regelverk, och det fungerar bara om vi genom en dialog kan visa för dem att vi förebygger det vi kan förebygga genom att ha ett regelverk och en kontrollmekanism som fungerar.

När nästa RI tillträder kommer jag att tacka för mig i USK. Tio år som frivillig i en organisation får jag anse vara tillräckligt, och förhoppningsvis har jag inspirerat någon människa att bli en mer tänkande hoppare.

Mattias Nord brukar säga att vi inte utbildar fallskärms hoppare i Svenska Fallskärmsförbundet utan fallskärmstänkare, och jag kan inte mer än att hålla med. Jag har haft turen och omge mig med fantastiskt kloka, duktiga hoppare, och de fallskärmstänker mer än de hoppar. Tänk mer på varandra, våga erkänna när du gjort ett misstag, och hjälp varandra att överleva.

Det är fallskärms hoppning, och det är att ta hand om varandra i den fallskärmsfamilj vi är!

Med blicken mot nya mål,

Åsah Helenius
SFF:s tillförordnade riksinstruktör
31/8–30/9 2019

Denna fallskärmsolycka har en kedja av händelser som gör att hopparna hamnar i denna situation, och som många andra händelser är det nästan onödigt enkelt att undvika var och en av de ingående komponenterna. Och varför respekterades inte ett nej?

text Åsah Helenius

Frifallskollision med personskador

Hoppare 1:

Tid i sport: 4 månader

Totalt antal hopp: 34

Antal hopp av den typ som utfördes: 15

Antal hopp med aktuell utrustning: 24

Antal hopp under de senaste tre månaderna: 25

Huvudfallskärm: Pulse 210

Avskrift från fallskärmsrapport:

Ensamhopp. Hoppar ut ensam. Vid drag har en annan grupp (nedan nämnda hoppare 2 och hoppare 3) flugit in ovanför mig. En av hopparna kraschar in i min skärm under öppningsförloppet. Jag tappar av en liten stund, vaknar till, gör mitt landningsvarv och landar bra, stod upp i landningen för första gången på länge.

Hoppare 2:

Tid i sport: 1 år och 4 månader

Totalt antal hopp: 240

Antal hopp av den typ som utfördes: 230

Antal hopp med aktuell utrustning: 40

Antal hopp under de senaste tre månaderna: 130

Huvudfallskärm: Sabre 2 135

Avskrift från fallskärmsrapport:

Jag och två andra hoppare skulle hoppa tillsammans. En av oss (ovan nämnd som hoppare 1) skulle hoppa ut tre sekunder innan och öva mage medan jag och den tredje hopparen i gruppen, skulle öva på att dyka med honom som referenspunkt. Planen var att jag och hoppare 3 skulle komma ikapp hoppare 1 och hålla samma level. På 1500 meter skulle vi alla tre separera och dra på 1000 meter.

Så här gick hoppet till: Hoppare 1 hoppar ut på rygg och vänder sig om på mage. Efter tre sekunder dyker jag och hoppare 3 efter. Hoppare 3 lyckas ta sig ner till hoppare 1 och de ligger mitt emot varandra. Jag ligger snett ovanför dem, cirka 30 meter skulle jag tro.

Min dytter piper (1600 meters-signalen) Jag ser efter vart de ska tracka, hoppare tre drar till höger så jag börjar svänga vänster. Jag ser hoppare 1 dra skärmen samtidigt som hoppare 3 trackar. Jag slår först i hoppare 1:s skärm och sedan i hopparen. Det börjar svartna och jag kommer ihåg att jag tar tag i pilothandtaget.

På cirka 350 meters höjd vaknar jag upp och landar på fältet.

Hoppare 3:

Beskrivning av händelsen:

Hoppare 1 säger tidigt på marken att hen vill hoppa själv på grund av att hen känner sig ostabil i luften och vill träna utan andra i sin närvaro. Jag och hoppare 2 övertygar hoppare 1 att vi får hoppa med i hoppet med cirka

3–4 sekunders mellanrum i exit för att tracka ikapp och öva på det utan att påverka hens hopp. Jag trackar snabbt ikapp och cirkulerar runt hoppare 1 för att kika på hens teknik. Därefter håller jag ett avstånd på cirka 30 - 50 meter till höger om hoppare 1 där jag ligger still. Jag ser hoppare 2 ligga ovanför hoppare 1 med cirka 30–50 meter.

Vi närmar oss brythöjd och jag tror att hoppare 2 låg kvar för att se vart hoppare 1 skulle tracka. Hoppare 1 vinkar och drar sin fallskärm. Hoppare 2 flyger rakt in i fallskärmen och vidare ner på hoppare 1. Hoppare 2 lyckas falla ur skärmen så att skärmen fortsätter utvecklingsförloppet.

Jag vänder mig 180 grader och trackar bort och gör mitt drag på 900–1000 meters höjd. Jag hade inte påbörjat min track när jag bevitnade kollisionen så jag tror att det hela skedde på cirka 1400 – 1500 meters höjd.

Chefsinstruktörens kommentar:

När en "nära ögat"-händelse som inträffar flera gånger årligen inte längre är nära ögat, utan istället blir en olycka. Lyckligtvis klarade sig båda hopparna relativt bra, men här var det nära att få katastrofala följder.

En bra plan är en förutsättning för att kunna utföra ett säkert fallskärms hopp. En plan som hastigt sätts ihop riskerar även ha en större risk att falla. Att förutsätta hur andra hoppare kommer agera är riskfyllt om man inte hoppat mycket tillsammans.

Det räcker inte att bestämma brythöjd, utan man måste även veta hur hoppare kommer agera vid brythöjden. Ska alla tracka iväg för separation eller ska någon ligga kvar?

Och hur bra håller planen för mänskliga misstag? Att en hoppare kan se fel på höjdmätaren och påbörja draget tidigare än väntat? Eller att en hoppare befinner sig ovanför när draget utförs?

Tillfördnade riksinstruktörens kommentar:

Denna fallskärmsolycka har en kedja av händelser som gör att hopparna hamnar i denna situation, och som många andra händelser är det nästan onödigt enkelt att undvika var och en av de ingående komponenterna.

Om du därtill tittar på erfarenhetsnivån är det lätt att se att den var mycket låg, särskilt när den hoppare som enligt rapporterna har flest hopp har drygt 200 loggade. När hoppare med den låga erfarenhetsnivån gör saker tillsammans är det också viktigt att mer erfarna hoppare i närheten reagerar och överser planeringen så att ingenting glöms bort.

Precis som CI nämner i sin kommentar är planeringen A och O, för om hoppet hade planerats och övats tillräckligt på marken hade deltagarna upptäckt att det fanns brister i den. Alla ingående komponenter för ett välplanerat hopp saknades, och det började med hur många som skulle hoppa tillsammans.

Vidare är det tydligt att de tre hopparna inte pratat igenom frifallsprogrammet, separationshöjd, brytvecklen samt draghöjder, vilka är livsavgörande komponenter i ett fallskärms hopp alldeles oavsett om du gör ett ensamhopp eller en 250-manna.

Vidare framgår det efter samtal med CI att det innan hoppets genomförande uppstått stress, att det var ett mötande flygplan för flera av personerna som ingått i hoppet. Detta i sig är bekymmersamt eftersom det är ett stressmoment i sig.

Det mest bekymrande i ovan beskrivna incidentrapporter är dock att hoppare 1 säger nej, men att de andra hopparna inte respekterar detta utan hoppar ut efter hoppare 1 i alla fall. Jag ställer mig frågan varför denna önskan, att hoppa själv, inte respekterats av dessa två individer. Det är till syvende och sist, liv och hälsa vi riskerar om vi inte tar hand om varandra, så varför accepterades inte detta nej?

En sak som vi lägger en hel del tid på under BAS-kursen på Bosön är trafikljuset, eller additionseffekten som det också kallas. Det handlar om att identifiera de enskilda komponenterna i ett hopp, och när tillräckligt många komponenter är otillfredsställande, nya, annorlunda, oplanerade eller bara känns fel, då är det dags att bromsa och säga stopp. Rött ljus, no go!

Ett flygplan som redan startat är inte rätt tid och plats att planera hoppkamrater, uthoppningsordning, frifallsprogram, bryt- och draghöjd. Om du dessutom springer till flygplanet och byter utrustning för att maximera antalet hopp så är ditt nästa hopp sannolikt bäst ett ensamhopp. Rött ljus. Fara!

Att kollidera med en person under öppningsförloppet om du själv befinner dig i frifall brukar inte sluta så pass bra som detta gjorde. Normalt medför denna typ av olyckor men för livet eller i värsta fall döden.

I det här fallet hade det varit så lätt att undvika situationen som uppstod. Om hopparna hade haft tio minuter i lugn och ro på marken innan flygplanet startade hade detta sannolikt aldrig inträffat.

Med den insikten önskar jag att fallskärmsklubbar runt om i hoppssverige tar upp denna händelse med alla medlemmar, på instruktörsmöten och på Safety Day, för det är en utmärkt situation att förutsättningslöst lära sig något ifrån. Allt vi behöver göra är att lyssna på varandra, respektera och ta ansvar för varandra. För när det väl kommer till kritan är vi en stor familj.

Vackra vyer och välkomnande hoppare – de som hoppat i Finland är eniga. Att bo kvar på de mysiga klubbarna och prova bastun rekommenderas, liksom att besöka boogies och temapartyn.

”Du hittar vänner för livet här”, säger Pilvi Juvonens, en erfaren Finland-hoppare.

Welcome To Fin

Text **Linda Lundberg**

Foto **Peter Bendt, Matti Jukola, Raimo Karhu, Jaakko Keskitalo**

Jaakko Keskitalo

Helle Kehlet Bendt visar välkommen till Skydive Karjala Ry. Många väningssängar för övernattnin, och man kan även campa på området.

Peter Bendt

Pilvi Juvonens har sett mycket av Finlands fallskärnvärld. Hon har besökt många klubbar: Mikkelin Laskuvarjourheilijät och Suomen Laskuvarjokerho, som inte längre finns, Skydive Karjala, Skydive Häme, Skydive Turku, Alavuden Ilmailukerho, Skydive Pori, Skydive Vaasa, Tampereen Laskuvarjokerho och såklart – hennes hemmaklubb Skydive Finland. Den ligger i en liten stad som heter Utti, och förblir hennes favorit.

”Jag är förstas partisk. Det är ett militärflygfält, ibland får vi se coola helikoptershower när de tränar”, berättar Pilvi.

Hon minns också Soumen Laskuvarjokerho som brukade hålla till i Hanko, eller Hangö på svenska, den sydligaste platsen i Finland.

”Utsikten där är fantastisk, när du kunde hoppa över havet och följa kustlinjen om du hade en wingsuit eller hoppade på stranden.”

Men än har hon Kemi kvar att besöka: ”Kemi ligger mer norrut och där ligger också flygfältet nära havet. Jag gillar verkligen att se vackra vyer när jag flyger fallskärm.”

Biten efter första hoppet

Pilvi har några särskilda minnen från hoppning i Finland. En av dem är hennes första hopp, för 15 år sedan.

”Jag gjorde den konventionella stegringsplanen med automathopp och var totalt biten efter det första hoppet. Samma sak hände när jag gjorde mitt första vingdräkthopp. Det fanns ingen väg tillbaka efter det. På topp tre bästa minnen, finns också ett hopp när vi satte två rekord i ett hopp. Tio kvinnor gjorde den största vingoverallsformationen i Finland. Vi slog det förra rekordet med två personer. Samma hopp var det första rekordet med finska kvinnor i vingdräktsflygning

som någonsin gjorts. Jag organiserade rekordet med bra support och dessa fantastiska kvinnor. Jag får fortfarande gåshud när jag tänker på det hoppet.”

Varför skulle du rekommendera att komma till Finland för att hoppa?

”Vi har så många bra hoppfält och vackra vyer. Att hoppa fallskärm i Finland är ett enkelt sätt att upptäcka att vi verkligen har tusentals sjöar (188 000 för att vara exakt). Alla våra klubbar har sin egen speciella atmosfär och vänliga fallskärms-hoppare.”

Det bästa med att hoppa fallskärm i Finland skulle Pilvi säga är den mysiga känslan som finns på klubbarna.

”När du lär känna människorna kan du vara säker på att du hittar vänner för livet här.”

Dyrt eller billigt?

Om man jämför priserna i Finland med priserna i Sverige måste Pilvi erkänna att det är dyrt i Finland. Men jämfört med andra länder i Europa skulle hon säga att de ligger någonstans i mitten.

Istället för att ta in på något hotell skulle Pilvi rekommendera att stanna på klubbarna och sova i ett tält eller i en barrack. På vissa ställen kan man hyra tält

land

eller en husvagn för de dagar som man stannar.

”Du vill inte missa historierna vid lägerelden eller bastun!”

Pilvi uppmanar även att besöka boogies eller temapartyn om du får möjlighet.

”Du kanske tror att vi finnar är blyga eller tysta – men du kanske ändrar dig.”

Om man vill se mer av Finland än vad man får från luften och hoppfälten har varje stad sina egna turistiga saker, berättar Pilvi.

”Nära min hemmaklubb finns Repovesi nationalpark och Verla, som är ett av Unescos världsarv.”

Vissa klubbar har vinterhoppning, och att hoppa på sommaren under midnattssol är något alldeles extra.

Lång resa – men värt det

Helle Kehlet Bendt har inte gjort ett enda fallskärmshopp, men hon har varit på många klubbar runt Europa, fler än hon på rak arm kan minnas. Hon åker med sin man Peter Bendt, som hoppar för Fallskärm Gefle Crew Club och tar varje chans han får att tävla i precision. I juli den här sommaren bar det av till

Skydive Karjala Ry, för de finska mästerskapen. Det var första gången i Finland för dem båda.

”Om man orkar ta båten som tar en och en halv dag, och sedan köra 430 kilometer med bil så kommer man till ett

fantastiskt ställe. Det är väldigt fint, verkligen, och de är väldigt trevliga och tillmötesgående där.”

Arrangörerna hade svårt att få domare till tävlingen, men tur var väl det att Helle precis skulle bli färdig domare i formationshoppning, swooping och precision. Hon började utbilda sig förra året, samtidigt som Peter började hoppa igen efter ett elva år långt uppehåll. Helle visste att hon skulle åka med honom runt på många tävlingar, så varför inte bli domare?

”De blev hemskt glada över att jag kunde hoppa in.”

Peter slutade som trea individuellt.

Mycket plats för övernattnig

Skydive Karjala Ry beskriver hon som ett bra ställe för nybörjare.

”Det är stort och öppet, och väldigt säkert där. Där finns också en militärbyggnad från andra världskriget, så det är historiskt spännande område också.”

Nära klubben finns en mysig sjö med en bastu – och även på klubben finns det givetvis en bastu.

”Det finns mycket plats för övernattnig på klubben i form av våningssängar, och man kan även campa på området. Där finns det eluttag och allmän toalett med dusch – och bastu.

”Så gjorde vi. Vi bodde i vår ombyggda Volkswagen.”

När hon jämför klubbens storlek med till exempel Stockholms Fallskärmsklubb i Gryttjöm säger hon att Skydive Finland har mindre kök och en mindre bastu, men det finns ett större manifest och ett större packningsområde. Man kan packa sin fallskärm både inomhus och utomhus under tak.

Max 20 minuter ifrån hoppfältet finns den lilla provinsstaden Immola med en bensinmack och mataffär: ”Det går fint att åka dit och handla. I klubbhuset finns kök så du kan göra egen mat.”

Så någon storstadskänsla finns inte runt hörnet, men man kan gott ta en sväng förbi Åbo och Helsingfors på vägen dit eller tillbaka, föreslår Helle.

God stämning i Vasa

Nina Vikström fick sin licens år 2016 i Vasa. Andra klubbar hon har besökt i Finland än så länge är Vesivehmaa (Skydive Häme) och Alavuuus.

”Vasa Fallskärmsklubb är min egen favorit i och med att det är min hemmaklubb och min familj. I Vasa Fallskärmsklubb har vi god stämning och ett gott samarbete vad gäller både hopp och klubbverksamhet.”

Forts på sidan 16 ➤

Skydive Karjala Ry har ett avskilt läge i sydöstra Finland, men är stort och öppet och därför väldigt säkert för nybörjare.

Illya Yushchenko, Milla Harjuoch och Lasse Kilpinen med Vasa under sig och Östersjön (i höjd med Örnsköldsvik) till vänster.

Finland – från sidan 15

➔ För ett år sedan köpte de en helt ny del till klubbhuset som har värme och kök. I gamla byggnaden finns packningsyta, riggrum och bastu med dusch.

”Flygfältet har en direkt taxibana ända fram till porten och därför är det lätt att lasta i och snabbt komma iväg med nästa lift.”

Hopparna behöver alltså bara gå ut igenom en port från klubbstugan och hoppa in i planet.

Nina berättar att de har en del reguljärflyg som flyger förbi på vardagarna,

men med god planering kan de köra 20 lifter per dag med sin Cessna 182:a, som rymmer fyra hoppare och tar dem till 4 000 meters höjd.

”Vi har fin utsikt över hela Vasa och Korsholm uppifrån. Vårt landningsområde är stort och jämnt att landa på.”

Vasa Fallskärmsklubb är dessutom den enda klubben i Finland som ordnar kurser för elever på tre olika språk.

Vad är det bästa med hoppning i Finland?

”Det bästa med hoppning i Finland..., det är den fina naturen och det omväx-

lande vädret. En ljummen sommarkväll med solnedgång och dimma som sträcker sig över åkern och landningsområdet är väldigt vackert.”

Nina rekommenderar att resa runt i Finland och lära känna nya människor.

”Som alla hoppare vet är vi hoppare sociala, öppna människor och i Vasa tar vi emot alla hoppare med öppna armar. Att resa runt på olika klubbar gör att man utvecklas inom hoppningen, får nya bekanta och vänner och skapar nya kontakter för framtiden.”

Vinterswoop av Taneli Keränen på Oulu Skydivecenter.

Första EM i vingoverall

Den 25-30 augusti 2019 avgjordes det första europamästerskapet i vingoverallflygning någonsin. Samtidigt gick årets världscup av stapeln. Platsen var Ravenna, i Italien, och självklart var Sveriges landslag där: Ola Johansson, Martin Hovmöller och Jonas Davidsson.

Text: Linda Lundberg
Foto: Privat arkiv

Det var väldigt kul och välorganiserat", säger Ola Johansson, som tog hem en tiondeplats av 47 tävlande i EM och en sextondeplats av 50 tävlande i världscupen.

Lördagen den 24 augusti var en träningsdag, sedan körde tävlingarna i gång.

"Det började väldigt bra, den första rundan gick som den skulle. Sedan gick det lite sämre i andra omgången. Militärer kom in i lufrummet och uthoppshöjden sänktes till 3 200 meter. Då blev det mindre dyk än vad vi alla är vana vid och det blev lägre resultat än normalt."

Ola berättar att han tog i lite för mycket i uthoppet och kom in för brant i fönstret på 3 000 meter, där poängen börjar räknas. Därmed brände han av några meter i höjddel, som annars hade kunnat gå till distans och tid.

En annorlunda tävling

Ola är van att anpassa sig efter pipen i från hans gps, men när uthoppshöjden kunde variera mellan 3 100 meter och 3 200 meter från ett hopp till ett annat blev det svårt att ställa om sig.

"Men alla tävlade ju på samma villkor. Det blev en annorlunda tävling. För att kunna öva på sådant här gäller det bara att tävla", säger Ola.

Omgång tre tyckte han gick bättre. Deltagarna gjorde totalt nio hopp indelade i tre omgångar, och var klara på onsdagen. Torsdagen blev en vilodag, så då passade Ola på att åka till stranden och köra wakeboard. Han åkte även in till

Ravenna, och till en närliggande by där det fanns ett stort medeltida slott.

"Jag åkte med en från Australien och en från Spanien. Det var bra gemenskap. Efter en vecka ihop blir man vänner."

På fredagen var det prisutdelning och Ola fick ta emot pris och diplom för sin tiondeplats.

"Det känns jättebra. Det har varit väldigt tuff konkurrens i år. Jag är väldigt nöjd. Jag har inte samma erfarenhet som många av de andra som har hoppat i 20-30 år. Jag har hoppat i åtta år och vingoverall i tre-fyra år. Stor overall har jag hoppat i ett år och jag har bara tävlat i ett år."

Ny plats, nytt europamästerskap

Martin Hovmöller var också på plats och tävlade.

"Det är alltid spännande att flyga vingoverall på en plats man inte besökt tidigare, och att göra det i en världscup och samtidigt ett europamästerskap med allt vad det innebär är såklart speciellt", säger han.

Han upplevde att tävlingen i det stora hela var en bra anordnad tävling.

"Det finns såklart alltid saker att förbättra, men organisationen lyssnade på deltagarna och försökte få tävlingen att flyta på så bra som möjligt."

Något han tycker kunde ha varit bättre var tempot i tävlingen.

"De flesta dagarna fick vi bara göra ett eller två hopp, vilket blir minst sagt segt när man måste vara på hoppfältet från

klockan åtta eller nio på morgonen, till klockan sju eller åtta på kvällen."

En öppen miljö

Martin hade hoppats på att han skulle ha presterat bättre än vad han gjorde.

"Det har inte gått så bra under min träning i år. Det kombinerat med att vi fick hoppa 600-700 meter lägre än normal tävlingshöjd gjorde att jag flög mycket sämre än jag vet att jag är kapabel till."

Men stämningen var bra.

"Det är många duktiga vingoverallflygare som är väldigt villiga att dela med sig av sig själva och sin kunskap om sporten, och eftersom vingoverallsflygning är en så pass ny sport som fortfarande utvecklas väldigt snabbt vill alla lära sig av varandra, vilket gör att det blir en väldigt öppen miljö överlag."

Sveriges landslag i vingoverall: Ola Johansson, Jonas Davidsson och Martin Hovmöller.

EM 2019

Vingoverall, performance

Placering, namn, nation	totalt
1. D. Podoryashy, Ryssland	296,3
2. Espen Fadnes, Norge	284,7
3. A. Polykarpou, Cypern	279,5
4. Dawid Winczewski, Polen	279,4
5. Max Diebold, Frankrike	272,4
10. Ola Johansson, Sverige	256,2
33. Jonas Davidsson, Sverige	228,3
34. Martin Hovmöller, Sverige	223,3

Vingoverall, akrobatisk

Placering, nation	totalt
1. Schweiz	2100
2. Ryssland	1054

För utförligare resultat, se www.fai.org

Världscupen

Vingoverall, performance

Placering, namn, nation	totalt
1. D. Podoryashy, Ryssland	291,4
2. Chris Byrnes, Nya Zeeland	286,8
3. Chris Geiler, USA	280,5
4. Espen Fadnes, Norge	279,8
5. Luke Rogers, Nya Zeeland	278,7
16. Ola Johansson, Sverige	256,2
40. Jonas Davidsson, Sverige	228,3
41. Martin Hovmöller, Sverige	223,3

Vingoverall, akrobatisk

Placering, nation	totalt
1. Schweiz	2100
2. USA 1	1642
3. Ryssland	1054
4. USA 2	1006

Söderhamns FK

50

Stor skål för jubilarer Söderhamns Fallskärmklubb!

Medlemmar som fick ta emot förtjänsttecken, från vänster: Mattias Flybring, Åke Malmgren, Mats Törngren-Jäderström, Magda Laggår, Andrea Schofeld, John Warberton, Peter Motag, Magnus Falk och Andreas Frisk.

Lars-Olov Nordin grundade Söderhamns Fallskärmklubb för 50 år sedan, 1969.

Andreas Frisk delar ut SÖFK-pin till Janne "Pilot" Svensson, 39 år i branschen.

Lördagen den 3 augusti samlades ett 50-tal personer för att fira Söderhamns Fallskärmklubb som fyllde 50 år. Grundaren och hedersmedlemmen, Lars-Olof Nordin, flögs in till Mohed under dagen av sonen Mattias, som är pilot i Sundsvall.

Text: Penny Robertson-Pearce

Foto: Lennart Vestbom

Dagen bjöd på strålande sol om än lite hård vind, och hoppning pågick fram till femtiden på eftermiddagen. Hoppare från Umeåklubben som var på plats gjorde en egen "Umeålift" som var den första efter olyckan för dem.

Efter hoppningen klädde alla upp sig och samlades vid klubbstugan för gemensam promenad på fem minuter till idrottshallen, där middagen ägde rum.

Trerätters och utmärkelser

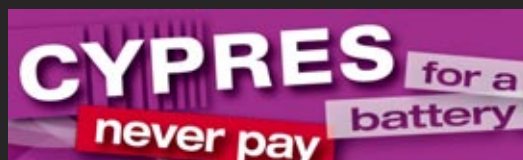
Ordförande Mattias Flybring, som blev invald på årets årsmöte i vintras, var tillsammans med medlemmarna Andreas Frisk och Andrea Schofeld huvudansvariga för att organisera jubiléet. Middagen levererades av en cateringfirma och det serverades tre rätter vid sittande bord.

"Det blir ju alltid lite festligare så", kommenterar Mattias. Under middagen delades pins ut för att hedra medlemmar som betytt mycket för klubben under årens lopp. Gamla ordföranden, chefsinstruktörer, klubbens mekaniker och revisor hedrades för att nämna några. Mattias som själv erhöll en pin berättar att han kände sig lite blödig under sitt tacktal.

"Jag sa i mitt tal att det är lätt att ge ut pins till viktiga personer under Söderhamnsklubbens storhetstid, men nu när klubben är så mycket mindre och bara har kanske ett tiotal aktiva medlemmar som alla gör en stor insats för klubbens överlevnad, så borde alla dessa fått varsin pin också."

Fyrverkerier

Klubben har i år runt 25 förnyade medlemmar, eleverna inräknat. Under glansdagarna runt millennieskiftet hade klubben över 200 medlemmar. På firandet kom förutom nya och gamla medlemmar även hoppare från Umeå, Sundsvall, Östersund och Stockholmsklubben. På kvällen fyrades fyrverkerier av och enligt gammal tradition eldades "midsommarorgeln" upp som man gjort sedan urminnes tider, men vanligtvis under midsommarfirandet varje år. ■

År!

Gamla medlemmar mötte nya när drygt 200 middagsgäster samlades till dukat bord i den stora hangaren, sista lördagen i augusti.

”Det var en gigantisk Aros-fest där flertalet gäster var hoppare från förr. Det var kämpigt att organisera men så enormt roligt”, säger Hampus Rehn, som tog taktpinnen i organisationsarbetet.

Text Penny Robertson-Pearce

Foto Roger Klahr

Hampus växte upp på klubben med sin pappa Tomas som var aktiv hoppare på 70-, 80- och 90-talet. Thomas gick bort 2003, och 2015 tyckte Hampus att det var dags att komma tillbaka till klubben och den här gången för att ta eget cert.

”Därför var det extra roligt att få träffa alla pappas gamla kompisar på festen, som inte sett mig sedan jag var liten.”

Ny hedersmedlem utsågs

Bland de många gästerna var också hedersmedlemmarna på plats, Göran Lilja, Joppe Grimaldi och Lasse Pilot. De kallades upp på scenen som var uppbyggd dagen till ära och fick motta gåvor i form av graverade glas med tillhörande underlägg.

Helt ovetande om vad som var på gång blev även Sonny Larsson uppropad. Han har varit aktiv i klubben i drygt 40 år, och även efter att han slutade hoppa för fem år sedan, är han alltid där och hjälper till med stort och smått. Han blev både rörd och tacksam över utnämmandet.

Underhållning och tårta

Förutom trerätters meny, tillagad av Hammarbyrampens restaurang nära klubben, bjöds det på underhållning av Linda Lundberg, sångare, redaktör för Svensk Fallskärmsport och tidigare Arosmedlem. Hon blev ackompanjerad av gitarristen Niklas Johansson.

Kvällens utsedda ”toastmadame” Camilla Björklund höll stämningen på topp när hon lotsade gästerna genom kvällsprogrammet. Det bjöds även på film med massor av härliga klipp från hoppning både förr och nu. Tårterna som bjöds till dessert var dekorerade med Aros jubileumslogga i blått och gult som även prydde tröjorna som många valt att förbeställa.

Minnesvärd fest

Festen höll igång till långt in på småtimmarna och förutom i hangaren samlades många i klubbstugan för att titta på bilder som gamla medlemmar monterat på en minnesvägg tillsammans med klubbens gamla klubbtidning i serieformat, ”Barnen i Otterdalen”. Det bjöds på många anekdoter och skrönor och allt som allt hade alla en riktigt trevlig kväll.

Hampus berättar: ”Stämningen byggdes upp redan under dagen när många samlats för att hoppa tillsammans och de som inte längre är aktiva njöt av solen och pratade gamla minnen. Jag hörde från flera håll efter festen att det var det bästa jubileet någonsin på Aros. Tror själv att det berodde på att så många kommit för att dela dagen tillsammans.” ■

Härlig stämning på jubileumsmiddagen.

Samspråk och möten gamla vänner emellan.

Olle Lack presenterar hedersmedlemmarna Lasse "Pilot" Eriksson, Joppe Grimaldi och Göran Lilja.

Hampus Rehn utnämner Sonny Larsson till den fjärde hedersmedlemmen.

NO BLAME

Cristina Eriksson

en hoppledares bekännelser

I linje med säkerhetskulturen "No blame" delar jag, redaktör Penny, och några andra hoppledare med oss av några lärorika incidenter som lett till reflektion och eftertanke. Det finns säkert en uppsjö av händelser där ute, men här är en god början. Observera att personerna på bilderna inte har någon anknytning till texten.

Text Penny Robertson-Pearce

Foto Lars Eklund, Cristina Eriksson, Tobias Rådsjö

Jag gick hoppledarkursen 2015 och har därefter under de fyra säsonger som gått försökt att ta på mig så många hoppledardagar som möjligt, både i hemmaklubben och på andra klubbar. Det har blivit en 40–50 dagar de här åren. Beroende på i vilket perspektiv man ser det, så kan man tycka att det är ganska många dagar och man skulle rentav kunna titulera sig som en hyfsat erfaren hoppledare. Men i ett annat perspektiv, det perspektiv som jag har valt, är dessa 40–50 dagar ingenting.

Jag är nybörjare på att vara hoppledare och kommer att vara det länge till, precis som de allra flesta i Sverige som står sina tilldelade hoppledardagar varje säsong. Och vad vill jag säga med det? Jo, att i enlighet med andan kring säkerhetstänk och "No blame"-kulturen kanske även vi

hoppledare borde ägna mer tid åt kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Att dela med sig av våra mindre lyckade beslut och av dagar som kunde ha slutat riktigt illa men där vi hade turen på vår sida. Kanske borde även vi hoppledare skriva blå rapporter baserat på erfarenheter som i bästa fall lär både oss själva och andra att tänka, agera eller besluta på ett annat sätt en annan gång.

Mitt och allas mål med allt vi gör i fallskärmssporten är att sträva efter att göra saker bättre och säkrare och på vägen dit gör vi misstag, det är oundvikligt, men att försöka lära av misstagen är vår skyldighet.

Beskrivning av incident 1:

En höstdag i slutet av september, kalendern meddelar hoppning till klockan 19. Sista tandem är bokat på eftermiddagen men har på grund av väder fått vänta många timmar. Situationen blir sådan att det råder tveksamhet om hoppet inklusive landningen verkligen kommer att hinna genomföras före mörkrets inbrott. Beslut tas, man satsar på att gå upp. I övrigt har väderförhållandena blivit perfekta. Förutom tandem med kamera, är ett an-

tal skojhoppare med på liften. Hoppledaren kommunicerar med hopparna att blir det för mörkt när de är uppe på höjd ska de avstå från att hoppa av.

Hur blev det?

Planet går in på final, samtliga hoppare hoppar av, det har hunnit bli så pass mörkt att hoppledaren med stor svårighet kan räkna in skärmarna. Helt ärligt, inte alls. Ett stort obehag infinner sig och för att överhuvudtaget kunna få kontroll över att samtliga hoppare landat säkert hemma så räknar hoppledaren in dem ute vid fältet när de är på väg in. Till och med då är det så pass skumt att det är svårt att på håll se vem som är vem.

Lärdom:

Det *blir* mörkt på hösten. Tidigare och tidigare varje vecka. Det *är* bättre att en tandempassagerare fått vänta förgäves än att något kan gå riktigt illa. Dessutom är det inte rimligt att lägga över ansvaret på hopparna i planet, kanske ser det ljusare ut uppifrån där solen ännu inte gått ner som på marken, eller om en närliggande stad lyser upp kvällshimlen.

Med stor lättnad gick det här hoppet bra för alla. Flera var överförtjusta över

stadsbyn i mörkret och tandempassageraren var lyrisk.

Nästa gång... då kommer hoppledaren att säga nej, ”vi hinner inte mer idag före mörkrets inbrott. Sorry!”

Beskrivning av incident 2:

Otåliga elever har väntat i dagar för att få gå upp och hoppa. Några på sitt första hopp, någon på sitt andra. Erfarna AFF-instruktörer finns på plats och markvindarna är jämna och under gränsvärdet. Däremot är höjdvindarna rejält starka och dessutom blåser det åt ett ogynnsamt håll på höjd.

Hoppledaren har självklart tagit det i beaktande vid beräkning av hoppfinalen men det är dagens första lift och hoppledaren uttrycker sin osäkerhet till AFF-instruktörerna. Hoppledaren skulle helst se att första liften går upp utan elever för att säkerställa att finalen är rätt beräknad men instruktörerna står på sig och känner sig säkra med de omständigheter som råder. Två elever får därmed gå upp på första liften, båda på dubbelnivå.

Hur blev det?

Efter drag flyger den ena eleven oavsiktligt i fel riktning innan densamma ställer upp mot vinden, den andra eleven hänger bättre från start, mer mitt över fältet. Båda backar i skärm eftersom vinden inte verkar avta förrän på de sista hundra meterna i samband med landning. Den första eleven landar ute, långt bort mot stan och en bil skickas omedelbart. Den andra eleven kommer inte fram till hoppfältet, men landar i en angränsande åker som hoppledaren kan se och konstaterar att landningen går bra. Första eleven plockas upp i ett bostadsområde där denne landat på en gräsyta och gjort en bra och säker landning.

Lärdom:

Om magkänslan säger att man vill avvakta med eleverna så ska man göra det. Det kan kännas svårt att säga nej till erfarna instruktörer som ofta, på alla sätt, är långt mer erfaren än en själv. När man beräknar finalen, uthoppsspunkt och elevens förmåga att agera från det att skärmen dras så måste man skapa marginaler. Stora marginaler.

Resonemanget att eleven såklart kan komma hem till fältet om hen inte flyger bort sig är ju helt ärligt ett korkat resonemang. Elever flyger bort sig! De kan kämpa med en snodd eller ha fullt upp med sitt första drag någonsin, att orientera sig och kolla hoppkompisar, gör att det är mer regel än undantag att de kanske börjar flyga åt fel håll. Även om de rättar sig och vänder upp mot vinden så kan det redan vara för sent. Blåser det mycket kommer de att stå still eller i värsta fall backa.

Skapa marginaler! I det här fallet gick det bra, som tur var, men man avvaktade med elevhoppning därefter, fram till kvällen när höjdvindarna lugnade ner sig.

Beskrivning av incident 3:

En av årets första hoppelger, några nyligen utbildade hoppmästare ska göra sitt HM-steg 3 under ledning av klubbens chefsinstruktör. De uppmanas att göra ett årsförsta innan HM-hoppen påbörjas och hopparna tar eget ansvar för om de väljer att inleda dagen med ett sådant hopp eller inte. De blivande hoppmästarna får tilldelat sig en lätsaselev och olika HM-scenarion tar vid och ett visst HM-hopp ska genomföras.

En av hopparna som har mångårig erfarenhet från hoppning går upp och efter ett antal olika mindre händelser under hoppet så kan inte hopparen ta sig hem och landar istället ute. Det blir två utelandningar och hoppledaren skickar ut en bil för att hämta dem.

Hur blev det?

Bilen – som skickades iväg efter en del fördröjande omständigheter som att leta efter bil, bilnycklar, medpassagerare och så vidare – hittar ganska snart en av hopparna och återvänder med denne. Det verkar ha brustit i kommunikation mellan hoppledare och utelandarbil som först vid återkomsten förstår att det var två hoppare som skulle hämtas. Samma bil och ytterligare en bil skickas iväg för att ta upp letandet. Hopparen hittas inte trots att man var ganska säker på ungefär i vilket område hopparen landat.

Flygräddningen ringer på HL-telefonen. De har fått in ett SOS-larm om en upphittad hoppare och ambulans är på väg. Larmet har ringts in av en förbipasserande jägare som gått över åkern där hopparen landat. När klubbens bilar äntligen hittat platsen och är på väg fram, har ambulansen redan åkt och är på väg till sjukhus. Efter dialog mellan hoppledare och sjukhus så får man mer information. Det är en allvarlig skada. En större fraktur som skapat en stor invärtes blödning. Om hopparen inte påfunnits i tid kunde denne avlidit av förblödning.

Lärdom:

Agera på varje utelandning som om en allvarlig olycka hänt. Ha en beredskap som gör det möjligt att fort kunna skicka iväg någon med bil och säkerställ att kommunikationen är tydlig mellan hoppledare och den som kör bilen.

Efter den här händelsen har samma hoppledare alltid ställt sin bil till förfogande, på lämplig plats där man enkelt kan köra ut på, eller bort, från fältet. Nycklarna sitter i och en områdeskarta med hoppledarens telefonnummer ligger alltid i bi-

len. Egentligen är det också önskvärt att en extra sjukvårdsväska alltid ska finnas i bilen som komplement till den som är förvarad på klubben i händelse av olycka. Att vara på plats snabbt och kunna larma och utföra första hjälpen kan rädda liv. Ibland räcker ett par minuter för att en händelse ska sluta lyckligt eller ej.

Den skadade hopparen är idag återställd och tillbaka till hoppningen, vilket är en stor lättnad.

Beskrivning av incident 4:

En sensommardag när hoppstarten är planerad till eftermiddagen vill en grupp entusiastiska hoppare styra upp ett helikopterhopp på klubben. Under sommaren har ett flertal hopp med helikopter genomförts och några av dagens hoppare har deltagit då. Ett lyft är planerat före den ordinarie verksamheten ska starta.

Planen är att helikoptern ska lyfta från hoppfältet, fälla och därefter lämna klubben och åka hem. Hoppledaren föreställer sig att kunna närvara vid ilastning och ta del av genomgången före hopp samt kommunicera med piloten före lyft.

För dagen är det ganska starka höjdvindar och vindriktningen är inte optimal. Den samlade erfarenhetsnivån på liften är ganska låg. De sex hopparna har mellan 10–200 hopp vardera. En av hop-

Forts på sidan 24 ➤

Lars Eklund

lyckat Ultra boogie

När Örebros populära evenemang, Ultraboogiet, arrangerades för fjärde året i rad var trivseln och gemenskapen lika hög som alltid. Många återkommer år efter år från Skandinavien och även gäster från England, Tyskland och Schweiz var där. Trots vädret gjorde man över 500 hopp.

Text Penny Robertson-Pearce

Foto Linus Ahlstrand

Melina Mäkinen,
Thor Andersson,
Tomas Lütjohann,
Madeleine Willyams,
Claes Unestål och
Joel Christiansson.

De runt 70 hoppare som tagit sig till Örebro kunde förtjust konstatera att konceptet med gratis coaching eller så kallad "load organizing" fanns med även detta år.

"Det är ett bra sätt att se till att alla, oavsett nivå, får tillgång till en coach och bra, säker hoppling", berättar Nina Schmolewski, som liksom tidigare år var en del av organisationen.

"Det är otroligt roligt att se hur mycket man kan göra som klubb när man arbetar och har roligt tillsammans. Vi har

Jimmy Sjölund Lars-
son, Markus Krassas,
Andreas Bergström
och Johan Terenius.

gjort en del förbättringar i år, framförallt när det kommer till infrastrukturen."

För att höja festivalstämningen på boogiet ännu mer hade man satsat på belysning och ljudsystem, samt en scen där det varje kväll fanns DJ:s som spelade musik.

Nytt för i år var också dagliga yoga-klasser med Marie Carlsson. Klasserna hade olika fokus varje gång – stretching, andningsövningar och meditation.

Det gick också bra att bara sjunka ner bland madrasser och kuddar i tältet och mysa, dricka te, prata eller läsa en bok. På grund av vädret uppskattades Marias yogatält extra mycket.

Klubbmedlemmarna Tomas Lütjohann och Kat Robinson ordnade maten och serverade frukost, lunch och middag.

"Det var en stor kvalitetshöjning på maten jämfört med tidigare år, och måltiderna blev också naturligt trevliga tillfällen att umgås på", säger Nina.

Mer än bara hoppling

En av regndagarna åkte de som ville till ett spa i Örebro medan ett annat gäng

under ledning av Björn Gunnelöf plockade skräp i Örebro centrum.

"Ett sätt att visa allmänheten att vi bryr oss om miljön även som fallskärms-hoppare", menar Nina. Initiativet resulterade i en stor artikel som publicerades i Närkes allehanda.

Göteborgsklubbens PAC var inlänad som vanligt den här veckan och på torsdagskvällen gjordes det klassiska inhoppet i en hästhage nära stan.

"Det är ett så stämningsfullt hopp när man gör det i solnedgången med utsikt över hela stan och vi kallar numera inhoppet för "Örebro Classic", berättar Nina.

På fredagskvällen var det traditionellt avslutningsfest, i år med djungeltema och fantasin flödade. Nina sammanfattar årets Ultraboogie: "Jag tyckte det var jättebra stämning hela veckan med nya och gamla deltagare och det är ett bra sätt att visa upp vår klubb för hoppssverige.

Många som kommer gör det inte bara för bra hoppling utan lika mycket för umgänget och festivalkänslan." ■

trotsiga
vindar på

Uppvisningslägret

Mikael Söderberg

Enligt tradition anordnar SFF:s uppvisningsgrupp ett läger varje år för att få fler intresserade av uppvisningshoppning. I år höll de till i Halmstad för första gången, men besvärliga vindar begränsade möjligheterna att följa det ursprungliga upplägget.

Text Penny Robertson-Pearce

Foto Daniel Ingered, Mikael Söderberg

Mikael Söderberg, som tillsammans med Jens Grahn och Sven "Nenne" Pettersson, var organisatör för lägret, berättar att deltagarantalet var större än tidigare.

"Det var 14 deltagare från flera olika klubbar och flera av dem var återkommande som varit med under föregående år, vilket var roligt."

På plats i Halmstadsklubben som lokal koordinator var Viktor "Smulan" Engberg som förberett inför lägret och letat efter lämpliga utelandningsplatser. Lägret som arrangerades i mitten på augusti hade lånat in Skånes mindre flygplan som tog fem hoppare.

"Dessvärre var väderprognosen för veckan riktigt dålig", berättar Micke, som ändå var förvånad att de kunde hoppa varje dag trots allt. De flesta gjorde runt tolv hopp vardera men de svåra vindarna gjorde att de planerade utelandningarna fick utebli.

"Vi fick istället göra olika övningar hemma på fältet och kunde bara avslutningsvis göra en landning på stranden i Halmstad."

Planerat upplägg för nästa år

Efter att organisationen utvärderat årets läger tar de med sig att när deltagaranta-

let ökar och intresset blivit större så behöver man kanske göra ett annorlunda upplägg till nästa år.

"Vi planerar för att göra gruppindelningar nästa år så att alla kan träna upp-

visningshoppning på sin nivå. Då blir lägret mer givande oavsett om man är nybliven C-certare eller mer erfaren hoppare, som redan hunnit göra en del uppvisningshopp."

Micke berättar också att man i framtiden funderar på att göra en kombinerad kalottkurs och uppvisningsläger. "Det ingår ju en hel del olika flygtekniker i samband med landningar i svårare förhållanden och därför skulle det vara bra att kanske använda en extra dag för ren kalottflygning." ■

Strandlandning av
Anton Roslund.

Stående från vänster: Viktor Engberg, Joakim Berlin, Nils Westberg, Alexander Luiga, Jonas Nilsson, Per Eklund, "Nenne" Pettersson, Jens grahn, Oscar Cottrell och Alex Liebert. Knästående: Pernilla Nilsson, Maria Sukhova, Micke Söderberg, Elin Anderson och Philip Han. Deltagare som saknas på bilden är: Anton Roslund, Anna Andersson, David Bergman, Paolo Hellsén och Kitten Nordlöf.

Daniel Ingered

Centrala förbundskurser 2020

Om anmälningsavgifter

Samtliga kurser har anmälningsavgift. Anmälningsavgift betalas ej tillbaka.

Orsaken till anmälningsavgifter är primärt för att kunna göra en god resursplanering. Ytterligare skall en bokad kursplats ha ett strukturellt värde i kronor för såväl klubb som förbund. Sena avanmälningar har gjort att kursplatser ibland gapat tomma och kursledning som tagit semester riskerar att bli övertaliga samt kurslokaler med fasta kostnader kostar resurser. För att motivera anmälan i god tid tillämpas efteranmälningsavgift.

Om anmälan, efteranmälan, avanmälan och fakturering

- 1 december är sista anmälningsdag för samtliga kurser
- Från den 2 december fram till 4 veckor före kursstart för respektive kurs gäller efteranmä-

lan med extra avgift. Efter sista efteranmälningsdatum är anmälan helt stängd för både avanmälan och anmälan. Det är alltså ett "hårt" datum.

- Fram till 4 veckor före kursstart kan man avanmäla. Anmälningsavgift återbetalas inte.
- Vid avanmälan färre än fyra veckor före kursstart blir man betalningsskyldig för hela kursavgiften.
- Samtliga ordinarie anmälningsavgifter faktureras den 2 december 2019.
- Resterande kursavgifter faktureras som regel fyra veckor före kurs.

Kursdatum och priser

- BAS-kurs, 14–16 februari, 2 600 kronor (varav 500 kr i anmälningsavgift).
- Hoppedarkurs, 28 februari–1 mars, 4 500 kronor (varav 1 500 kr i anmälningsavgift).

- Hoppmästarkurs, 25–29 mars, 8 500 kronor (varav 1 500 kr i anmälningsavgift).
- Kursledarkurs, 25–29 mars, 8 900 kronor (varav 1 500 kr i anmälningsavgift).
- AFF/SFU tunnel, 1–3 maj, 8 500 kronor (varav 1 500 kr i anmälningsavgift).
- Tandemkurs, 2–3 maj, 5 000 kronor (varav 1 500 kr i anmälningsavgift). I kursavgiften för tandemkursen ingår kostnad för urvalstest med intervju.

Datum för AFF/SFU tunnel och tandemkurs är preliminära datum med reservation för ändringar. Fastställda datum, tider och plats meddelas senare.

Anmälan till AFF/SFU examinering samt tandemexaminering görs efter avslutade förberedande kurser och urvalstest. Mer information kommer senare.

Observera att all anmälan görs till respektive klubbs chefsinstruktör som anmäler deltagare till förbundet. ■

En hoppledares bekännelse – från sidan 21

► parna är gästhoppare och har tidigare aldrig hoppat på den här klubben. Hopparen har också för avsikt att hyra en av klubbens hyrriggar. Efter en lång genomgång med gästhopparen om både fältet och utrustningen känner sig gästhopparen väl förberedd. Så långt känns läget hyfsat under kontroll.

Hur blev det?

Efter avstämning med klubbstyrelsen visar det sig att helikoptern efter tidigare klagomål inte får lyfta från hoppfältet utan endast falla där. Plötsligt blir det bråttom. Alla sex ska snabbt ge sig av till den relativt närliggande plats där helikoptern istället ska lyfta.

Hoppledaren samtalar med den mest erfarna (minst oerfarna) i gruppen, som tidigare gjort flertalet hopp från helikopter. Denne får i uppgift att säkerställa att genomgång görs ordentligt på plats och att inte helikoptern lyfter förrän allt är noggrant genomgången och ingen stress föreligger. Dessutom ombeds helikopterpiloten ringa hoppledares före lyft för att stämma av final med mera, särskilt som det är viktigt att uthoppspunkten blir rätt med tanke på vindförhållandena på uthoppshöjd.

Det dröjer ganska länge och den ordinarie verksamheten börjar förberedas för att dra igång så fort helikoptern fallt. Helikopterpiloten hör så småningom av sig via radion och hoppledares försöker klargöra om de precis lyft och hur lång tid till final. Hoppledares börjar kommunicera var den första uthoppspunkten är planerad men får till svar att alla hoppare redan hoppat. Det blir ganska obehagligt när hoppledares ser att alla hoppare hänger för långt bort och inte kommer att ta sig hem. Området de hänger över erbjuder i sista fall inga utlandningsalternativ alls.

Marginalerna är tursamt nog på hopparnas sida, de landar visserligen ute allihop men åtmin-

stone på ett öppet fält. De blir ganska snabbt upphämtade och hade lyckats göra säkra landningar.

Lärdom:

Man behöver ställa sig frågan, hur många röda lampor som egentligen måste lysa innan man blåser av? Med facit i hand kanske hoppet aldrig skulle ha genomförts. Det var lite för många faktorer som blev utom kontroll där hoppledares inte längre kunde förvissa sig om att man skapat gynnsamma förhållanden för ett säkert hopp.

Ibland kan man tacka sin lyckliga stjärna att det går bra och hoppledares hade ett långt samtal med hopparna efteråt. Eftersom erfarenhetsnivån var låg insåg inte alla hopparna själva hur riskfyllt scenariot var och hur farligt det hade kunnat bli.

Värt att reflektera över är att en av hoppledares uppgifter kanske ibland är att upplysa hoppare om att de inte borde göra vissa saker, hur kul det än må vara. Men samtidigt vill man ju att alla ska ha roligt och få hoppa så mycket de vill och önskar. Det kan vara en svår balansgång. Men som sagt, lyser det rött så betyder det fara. Är magkänslan dålig från start och bara blir värre - avstyr! Alla är glada när det går bra. Men om det inte går bra...

Avslutningsvis:

Jag vill avsluta med ett klokt uttryck som jag hörde en erfaren hoppare säga en gång och som jag tog till mig: "Man behöver inte alltid hoppa till varje pris, som om det vore sista chansen i livet. Då kanske det blir det."

Med vänliga hälsningar från några ödmjuka hoppledares med stor respekt för uppdraget och förståelse för hur lång tid det kommer att ta innan man lärt sig av alla erfarenheter – om man någonsin gör det – för att så ofta som möjligt kunna ta rätt beslut. ■

Sven Mörtberg

Svenska Fallskärmsförbundet har fått en ny riksinstruktör i Sven Mörtberg. Han har en lång fallskärmskarriär bakom sig, som instruktör men även som flerfaldig världsrekordhållare i storformationshoppning. Han ser fram emot att leda utbildnings- och säkerhetsarbetet inom sporten.

Text Minna Tunberger
Foto Privat arkiv

Sven befann sig 1978 i Karlsborg på Fallskärmsjägarskolan, som fallskärmsjägare. Det var där och då han gjorde sitt första fallskärms hopp. Det ingick i utbildningen och snart lyckades en av de andra soldaterna, Staffan, sälja på Sven sin fallskärmsutrustning, en Paracommander – innan Sven ens hade hunnit hoppa sitt första civilhopp.

”Då var det ju bara att börja, sedan dess har jag varit aktiv inom sporten och gjort 8000 hopp. I år är min 42:a hopp-säsong”, säger Sven.

Sven är troligen mest känd för sin satsning på storformationshoppning. Han har varit organisatör och gruppleddare för både svenska rekord och världsrekord. Men faktum är att Sven dessutom tävlat en hel del och har 24 SM-guld i 8-, 10- och 16-mannahoppning, lagprecision, samt nordisk och alpin paraski. Han har även VM-silver i alpin paraski.

Ser fram emot klubbkontaktarna

På 1990-talet gjorde han tre säsonger som organisatör i Florida och han har varit aktiv instruktör under 37 år: som tan-

Sven Mörtberg

Namn: Sven Mörtberg.

Bor: Stockholm.

Familj: Två döttrar, Ebba 24 år och Mimmi 20.

Yrke: Utbildad civilekonom och har arbetat som managementkonsult, har även ett förflutet som officer.

Intressen: Vid sidan om hoppningen håller Sven på med långlopp på skidor och springer ultratrail. Om Sven inte är på hoppresor på sin semester åker han gärna till sin stuga i Vermdalen – även utförsäkning är ett stort intresse.

ny riksinstruktör

deminstruktör i tolv år och AFF-instruktör i 29 år.

”Jag älskar verkligen att hoppa AFF. Att få introducera blivande hoppkamrater till vår underbara sport är otroligt stimulerande men också spännande.”

Sven har varit medlem i många svenska klubbar, såväl Västergötlands, Skånes, Kirunas, Östersunds och Stockholms Fallskärmsklubb, samt Fallskärmsklubben Aros. Som riksinstruktör vill han stötta alla svenska klubbars chefsinstruktörer och verka för att göra sporten så säker som möjlig.

”Fallskärms hoppning är ju trots allt en riskfylld sport, därför gäller det att ständigt jobba med attityder, utbildning och att aldrig slå sig till ro.”

Sven menar att det är viktigt att säkerställa att förbundet har bra relationer och kommunikation med Transportstyrelsen, Försvarsmakten och internationell hoppverksamhet. Det senare för att ta del av deras erfarenheter och hänga med i utvecklingen.

”Jag ser verkligen fram emot en nära kontakt med klubbarna när de bedriver sin verksamhet. Vi ses på hoppfältet!” ■

Äntligen dags för en flygtur

Indoor Wingsuit Stockholm har stått stadig och full av aktivitet i Bromma i över två år nu. Redaktör-Linda kände att det var hög tid att göra ett besök – och att prova på en flygtur.

Text Linda Lundberg
Foto Peter Georen

Världens enda vingoverallstunnel finns i Bromma, och som man kan förstå reser folk långväga för att träna här. På Indoor Wingsuit Stockholm försöker de vara så flexibla som möjligt när det kommer till öppettider. Det kan bli både tidiga morgnar och nattjobb för att få ihop det när många vill vara där och träna.

Och flexibiliteten går ju inte att ta miste på, när jag välkomnas dit en sen söndagseftermiddag och ges tid för grundliga instruktioner, ingående snack kring verksamheten – och så förstas provflygning i självaste tunneln.

Mari Putus, flight master på Indoor Wingsuit Stockholm, förbereder mig för min flygning. Alla startar i selen, hur erfaren man än är, förklarar hon, och jag är inte den som tänker protestera. Jag känner mig faktiskt lite nervös!

”Du ska vara rak i kroppen, men inte stel. Lugna rörelser är nyckeln för att hålla sig stabil”, säger Mari.

För att svänga ska jag titta åt det håll som jag vill åt, och sedan luta min kropp en aning ditåt. För att få framåtfart ska hakan sträckas fram. Vill jag uppåt ska hakan inåt mot bröstet och ryggen kutas.

Okej, teoretiskt sett tror jag att jag har principen i alla fall.

”Kunde det vara sant?”

Mari kommer från Finland och det var där hon tog sitt fallskärmscertifikat 2011. Hon gjorde 200 hopp redan första säsongen och köpte en vingoverall direkt. När hon hörde talas om tunneln i Sverige hade hon redan coachat i flera år.

”Jag kunde inte tro det. Kunde det vara sant att vi skulle få en tunnel? Det lät så fantastiskt. Nu kan man komma

hit och lära sig grunderna i stället för att testa första gången i luften och hoppas på det bästa. Det ger en säkrare start.”

Här kan man också fortsätta att utveckla sin flygning även om man redan är kunnig.

Mari tvekade inte på att flytta till Sverige och börja jobba här. Hon berättar att tunneln redan revolutionerat träning inom vingoverallsflygning, och den har dessutom ändrat träningen helt för backhoppareliten.

”Nu kan de inte vara utan den. Det kan snart vara så att landslag som inte är här och tränar inför en tävling utomhus är ute ur spelet.”

Dags att provflyga

Jag får på mig en sele, vingoverall, öronproppar och hjälm och stapplar mot ingången till tunneln. Den gröna madrassen inne i flygkammaren lutar brant och jag håller mig lite krampaktigt i stängslet högst upp. Jag föreställer mig hur jag hal- kar och åker kana ner till botten, för att sedan ligga där och flaxa omkring utan att kunna komma upp igen. Men jag kan vara lugn. Patrick Kramer, också flight master, men från Tyskland, kommer fram till att det är lättast att lyfta upp mig medan Mari spänner fast mig i se- len. Sedan hänger jag där och intar start- position. Raka, parallella ben, händerna på ryggen och blicken framåt. Så snart vinden börjar tillta rör jag armar och ben utåt och isär, lugnt och försiktigt. Sedan flyger jag! Mari gör tummen upp och ger mig världens gladaste leende där hon står bredvid mig. Hon uppmuntrar mig ge- nast till att göra svängar, flyga framåt och uppåt. Visst vobblar jag till lite ibland, men då finns Mari där för att råta upp mig. Aldrig ger hon mig tummen ner el- ler någon ledsn min, utan hon får mig bara att le ännu mer och känna att jag faktiskt har lite kontroll.

Muskelnerna får jobba, det känner jag ju. Vi kör i två omgångar, sedan får jag byta om till en trackingsuit, ett nyttill- skott sedan i våras. De gör att ytterligare en kategori hoppare dras till Indoor Wingsuit Stockholm, och trackingsuits används även i backhopparnas tunnelträ- ning. Flygkunskaperna de får, kan de ta med sig till hoppbacken för att nå bättre resultat där.

Innan jag går in i tunneln igen rättar Mari till mitt hår, så att det är väl instop- pat innanför hjälmen.

”Du vill inte att det åker ur, då kommer du aldrig att kunna trassla ut det igen.”

Pjuh, vilken tur att hon fixade till det.

Något går fel

Nu står både Mari och Patrick på vardera sida om mig när luftflödet ökar. Jag kän- ner genast att trackingsuiten är lite trix-

igare att flyga. Lite känsligare när det kommer till rörelser. Men det är ju rik- tigt kul! Med lite övning så lär den ju kännas väldigt smidig att flyga.

Då börjar jag ana att något inte är rik- tigt som det ska. Det känns konstigt i nacken. Jag förstår att mitt hår har åkt ur hjälmen, och att det fladdrar i vinden som aldrig förr. Jag ser i ögonvrån hur Mari kiknar av skratt vid min sida. Hon är inte längre min instruktör utan min personliga hårhållare. Tur att de tillhan- dahåller sådana på Indoor Wingsuit Stockholm också.

Med en aning möra muskler, rufsigt hår och ett stort leende kliver jag ut ur flygkammaren och riktar ett stort tack till Mari och Patrick. Sedan bjuder de på en uppvisning. Det ser så härligt ut. Jag vill in igen och också bli sådär duktig.

”Våra coacher är nog de bästa i värld- en på att lära någon flyga vingoverall”, säger Peter Georen, teknisk chef och en av fyra grundare.

Grundarna från Sävar

Anton Westman kom på grundidén, Pe- ter ritade och gjorde det tekniska, Johan Strömberg löste det ekonomiska och Jo- nas Tholin blev VD. De tre förstnämnda är alla barndomskamrater från Sävar i Umeå, och Jonas kände Peter från ett ti- digare jobb.

Peter berättar att grunden, vingoveralls- träning, nu är välutvecklad, men att verk- samheten fortfarande erbjuder stor po- tential till utveckling. Anläggningen kan variera i både vindhastighet och glidtal, vilket gör det möjligt att utöva fler flygs- porter i den lutande vindtunneln. Den startade som en tunnel för vingove- rallsflygning. Nu är den en självklarhet

även för backhoppare och intresset för trackingsuits ökar.

Flygklubben Indoor Wingsuiting Stockholm, som startade parallellt med att tunneln öppnade i september 2017, jobbar på att arrangera fler tävlingar. I februari i år hölls de första riksmästerska- pen i Indoor Wingsuit Acrobatics, med FAI-godkända regler liknande dem för utomhusgrenen. Den 7 december 2019 arrangeras tävlingen igen, nu med SM- status. Utöver SM arrangeras även en öp- pen internationell tävling den 9 novem- ber inom samma gren, med förväntat stort internationellt deltagande.

”Det är fortfarande nybyggarstämning här. Alla är vänliga och hjälps åt, och det vill vi bevara. Vi har skyddat grundteknolo- gin och vill absolut etablera fler tunnlar runt om i världen, men här i Bromma står moderskeppet”, säger Peter. ■

Personlig hårhållare.

Patrick Kramer,
Linda Lundberg
och Mari Putus.

Johan

Text: Linda Lundberg
Foto: Linda Eliasson & privat arkiv

Som chefsinstruktör, CI, för Umeås Fallskärmsklubb har Johan Hellström spelat en viktig roll den här sommaren. Efter flygolyckan i juli har han hjälpt sig själv genom att hjälpa andra, villig att besvara de svåra frågorna och fast besluten att stå pall i den storm som yrde – van att ta ansvar som vd för en mängd bolag och före detta yrkesofficer.

Johan Hellström började hoppa fallskärm redan som 16-åring. Eftersom han växte upp i Sala var Fallskärmsklubben Aros klubben närmast till hands. Fram till dess hade han ägnat en stor del av sin fritid till gevärsskytte. Han tävlade i både fält och bana.

”Det var min morfar som tog ut mig till skjutbanorna när jag var liten. Genom skyttet fick jag mycket tid med morfar. Han var min stora hjälte när jag var liten”, säger Johan.

Han berättar att det var annorlunda på den tiden, i slutet på 70-talet. Då var skyttesporten ganska stor, och man kunde låta geväret hänga ovanför sängen med ammunitionen i nattsduksbordslådan.

Johan växte upp med sin ensamstående mamma.

”Jag hade en jättefin uppväxt. Ekonomiskt tuff, men full av kärlek. När kompisar åkte till fjällen för att åka skidor tog jag mina skidor och gick uppför skidbacken i stället. Jag

fick lära mig att man får jobba hårt, och nu när jag är i den situation jag är i dag är jag glad för det. Jag är ödmjuk och har utifrån mina egna erfarenheter lätt att visa hjärta för dem runt omkring.”

Fastnade för militären

1983, 18 år gammal, ryckte Johan in i lumpen som fallskärmsjägare.

”Det var utmaningen som lockade. Bara att komma in var en utmaning. Det var en tuff gallringsperiod där vi testades i sex veckor och efter det togs hälften ut.”

Johan har dessutom alltid varit intresserad av friluftsliv, så denna kombination gjorde att han fastnade för militäryrket helt och hållet. 1984 flyttade han till Umeå för att gå Officershögskolan. Där föll han för sin blivande fru. Hon jobbade i ”markan”, alltså i kaféet på högskolan.

”Jag gjorde allt jag kunde för att få ut henne på en dejt. Till slut lånade jag till och med pengar av kom-

JOHAN HELLSTRÖM

Ålder: 55.

Klubb: Umeå Fallskärmsklubb.

Utrustning: Vector med en Crossfire 149.

Familj: Gift med Ulrika – fyra barn och fem barnbarn.

Övriga intressen: Min hund – storpudeln Alfons, träning och aktiehandel.

Det här visste ni inte om mig: Jag har varit nordisk mästare i 50 meter vintersim i isvak.

pisar, åkte till Göteborg och köpte en Porsche. När jag berättade det för henne i telefonen visste hon inte ens vad det var för bil, men jag fick ut henne på en dejt i alla fall.”

Två år senare kom deras första son Alexander.

Hoppade runt Europa

Johan arbetade som yrkesofficer fram till 1997, och under den tiden gjorde han ett antal hopp med rundkalott.

Forts på sidan 30 ►

H.A.L.O., High Altitude Low Opening. Johan Hellström och Emil Söderholm, i tunn luft över Memphis, USA.

► Nyfiken på – från sidan 29

Därefter följde ett långt uppehåll till 2014, då han gav sig ut i Europa och hoppade med fallskärmsjägarklubben på militärhistoriskt betydelsefulla platser, som Normandie, Arnheim och Pegasus Bridge. Han hoppade även i Tjeckien för en amerikansk hoppmästare och fick den amerikanska marinkårens och den tjeckiska arméns hoppvingar att pryda uniformen med.

”Jag lärde känna en före detta överste från de amerikanska specialstyrkorna, som bedriver Halo-hoppning i Memphis. Då hoppar man från 30 000 fot, ungefär 10 000 meter, med syrgas. Det är det häftigaste jag har gjort, väldigt spektakulärt. Det är minus 40 grader när man hoppar ut och väldigt tunn luft, och vid 6 000 meter känner man hur man bromsar in”, säger Johan.

Mest givande att utbilda

År 2015 började han med hederlig, civil hoppning med fyrkantiga kalotter, och sedan dess har han hoppat på i rask takt. Han blev hoppmästare, hoppletare och kursledare redan 2016.

”Jag hoppade på som bara den och så fick jag räkna med mina tidigare år i sporten. Jag har tävlat i tiomanna och FS4 med mediokra resultat, som jag säkert bidragit till. Jag kommer att fortsätta tävla, men det absolut roligaste är att utbilda. Det är otroligt givande.”

Johan tänkte bli AFF-instruktör i år, men så blev han vald till CI i våras och beslutade att lägga fokus på det i stället. Som CI är han ytterst ansvarig för att fallskärmshoppningen bedrivs enligt reglerna på ett säkert sätt på klubben. Han godkänner licenser och ser till att utbildningen bedrivs på ett korrekt sätt. Det utförs uppföljningar och kontroller – även nykterhetskontroller.

”CI-rollen är rolig. Det handlar om säkerhet och ordning och reda, och jag som är skolad av min militära karriär tror att vi har saker att lära därifrån. Jag tycker att man ska drilla saker mer, men på ett civilt och trevligt sätt. Det är viktigt att eleverna förstärker varför man ska göra vissa saker, så att de i en stressig situation kan reagera reflexmässigt.”

Det värsta tänkbara händelse

Något som Johan verkligen inte hade tänkt sig när han tog rollen som CI, var att han snart skulle behöva hantera en ofattbar tragedi som ledde till nio begravningar. Den 14 juli miste klubben plötsligt över en fjärdedel av sina medlemmar.

Johan var i Slovenien och hoppade i Alperna när han fick ett sms från hoppledaren hemma i Umeå: ”Ring upp så fort du kan.” Johan ringde upp och sa: ”säg att inget tråkigt har hänt.” Men det hade det. Det värsta tänkbara. Planet hade kraschat och alla nio som var ombord

Lina Gardlow, lagkamrat:

”Johan är min lagkompis och har kommit att bli en av mina allra bästa vänner. Vi lärde känna varandra efter att Johan en dag på hoppfältet i Umeå undrat om jag ville hoppa med honom. Han sa att om jag var någorlunda bra så skulle jag få göra ett till hopp med honom sedan. Ett par veckor senare hade han inte bara hittat på ett lagnamn för vårt nya tvåmannalag, utan också tryckt upp klistermärken, startat en Youtube-kanal och planerat tunnelträning för den kommande vintern. Så är Johan – rätt kaxig och väldigt driftig. Å andra sidan finns det få människor som är så generösa och snälla som Johan. Han ställer alltid upp på sina vänner och bryr sig mycket om alla människor i sin närhet.

Något som kännetecknar Johan som hoppare är att han är väldigt pryl- och tekniktresserad. Han köper nya skärmar, hjälmar, kameror med mera, och spottar gärna med sin australiensiska super-höjdmätare. I riggväskan är alltid en härva av sladdar. Johan är också mycket engagerad i klubbens elever.”

omkom, åtta fallskärmshoppare och en pilot.

”Allting bara stannade. Jag åkte hem direkt. Det har varit en mardröm, men jag tycker att vi har hanterat det så bra vi har kunnat. Vi har varit öppna och berättat om det som har hänt, och jag har inte varit rädd för att svara på alla tuffa frågor som kan dyka upp från anhöriga.”

Som den på klubben med mest medieträning tog han även den biten, och han höll tal framför kistan på flera av begravningarna.

”Jag hjälper mig själv genom att ta tag i saker och ting, och jag är imponerad över alla i det här. Familjen säger att jag har varit som en maskin, men jag har varit ledsen också, du anar inte. Man blir trots allt påmind hela tiden. Men jag har inget behov av att glömma, jag vill att man ska minnas dem.”

Fått stort stöd

Nu handlar arbetet om hur klubben ska leva vidare.

”Hur skulle de vilja att vi levde vidare? Där får man hämta trösten. Klubben kommer att gå vidare, det är viktigt att

börja hoppa igen nästa säsong utan uppehåll. Och vi har fått ett fantastiskt stöd. Tack till hela hoppssverige.”

Även de anhöriga till de förolyckade har stöttat.

”De har nästan tagit hopparnas plats på klubben. De kommer ut till oss och de bjuder hem oss till dem. Det är ingen som är ledsen över att deras förlorade familjemedlem eller vän började hoppa fallskärm, utan de är ledsna för att de inte fick vara kvar längre och hoppa mer.”

Stor familj i Umeå

Ett av Johans största intressen förutom fallskärms hoppning är hans storpudel Alfons.

”Hunden som tror att han är människa”, säger Johan med ett skratt.

Johan tränar konsekvent med Alfons, en timmes löpning varje dag. Utöver Alfons har Johan dessutom fyra barn och fem barnbarn, vilket naturligtvis är ett stort intresse det med. Johan är bara 55 år, men han blev farfar innan han ens fyllt 50.

”När alla kommer på besök samtidigt blir det kaos”, säger Johan och ler.

Samtliga bor i Umeå, där Johan har blivit kvar sedan 1984.

”Jag har bott över hela världen; i Frankrike, Italien, USA... och ju mer jag reser desto mer känns det som att jag kommer hem när jag kommer till Umeå. Nu när jag dessutom har nära kompisar som är begravda här känns det mer som hemma än något annat.”

Uffe Anderzon & Helén Samuelsson, ägare av Uffe's Hopp Shop:

”1981 var året Johan första gången kom till Fallskärmsklubben Aros för en kort sejour. Sedan dök han upp igen efter att ha varit med i Robinson. Vår son Tim undrade hur hans pappa kunde känna Robinson-Johan?”

Nästa gång vi återsågs inom hoppningen hade Johan startat sin hoppkarriär på allvar. Nu var han laghoppare och hade hård fight med vår dotter Jackie's lag på SM.

Johans lagsatsning visar hur han energiskt och med målmedvetenhet tar sig an uppgifter i livet.

Vi har också haft förmånen att lära känna hans fru Ulrika, samt delar av hans familj. I allt han gör ser vi tecken på hans omtänksamhet och pålitlighet, som vi även märker av i den vänskap som utvecklats genom åren.”

Johan håller tal på Emil Söderholms begravning.

Johan uppskattar även friluftsliv och att klättra i berg. Han har bestigit Kilimanjaro i Tanzania, och var på väg upp för Mont Blanc i Alperna men blev stoppad av dåligt väder.

”Jag tar risker, men inga onödiga risker.”

Han har till och med varit på väg till Himalaya för att bestiga Cho Oyu tillsammans med ingen mindre än Göran Kropp i mitten av 80-talet, men så kom han in på Krigshögskolan och valde att bli löjtnant i stället.

”Göran Kropp gick Fallskärmsjägarskolan efter mig. Jag beundrade honom väldigt mycket.”

Halo ersätter höga berg

Johans dragning till höga berg är dock inte lika stark längre, Halo-hoppningen har nämligen bräckt den känslan.

”Antingen ska man slita på ett berg dag ut och dag in, eller så kan man förbereda sig för ett Halo-hopp och få en super-thrill genom kroppen under två och en halv minuters frifall. Det får ersätta höga berg för mig.”

Johan uppskattar även att resa. Han tycker särskilt mycket om Asien, och det är efter att han var med i Expedition Robinson år 2000 – och 2003, då han kom tillbaka som veteran.

”Det var en fantastisk upplevelse. Hur roligt som helst. Efter det gillar jag Asien. Supervarmt och fuktigt.”

Johan anser att livet handlar om kontraster.

”Jag vill till exempel inte hoppa fallskärm alla dagar, då är jag rädd för att jag skulle bli mätt på det.”

Vill leva här och nu

Sedan Johan släppte officersyrket på heltid har han fortsatt som reservofficer och tjänstgör varje år i sin krigsbefattning. Men till störst del har han varit vd för en mängd olika bolag.

”Jag har antagit utmaningar, löst dem och gått på nästa”, förklarar han.

Just nu håller han på att lämna över flera av bolagen för att ägna mer tid åt några egna. Han har egentligen redan satt av pengar till sin tjänstepension, men det är inte för att han vill sluta jobba.

”Jag vill äga min tid. Allt vi har är bara till låns, och olyckan har satt det på sin spets. Jag vill leva här och nu och inte vänta till morgondagen.”

Carl Edling köpte en ny skärm men hann aldrig hoppa den innan olyckan i Umeå. Johan bestämde sig för att göra ett hopp med den och i sitt tal på Carls begravning berättade han för honom hur det var. Nedan, en nöjd Johan efter hoppet med Carls skärm.

Många lag

i snabba och roliga formationsbyggen

Fler lag än på länge gjorde upp i SM i tiomanna den 7 september i Vårgårda. Det tillförde extra spänning, och särskilt kampen om silvret var en riktig nagelbitare.

Text: Linda Lundberg

Foto: Nick Cross, Viktor Engberg, Solveig Klug, Lina Olanderesson

SM i tiomanna har avgjorts på Vårgårda, Göteborg. I år möttes hela sex lag. 60 tävlingsdeltagare! Ett hemmalag från Fallskärmsklubben Cirrus Göte-

borg (FKCG), två från Skånes Fallskärmsklubb, ett från Stockholm, ett från Umeå och ett från Gotland.

”Det var verkligen spritt, och det var fler lag än vad det varit sedan vi började hålla i tävlingen. Det är kul att det var ett stort intresse. Det blir mer spännande då också, det blir fler kamper mellan lagen”, säger Peter Björkman, tävlingsledare.

Särskilt silvret var det en hård kamp om i år. Förra årets silvermedaljörer, Active 8-9-10 från Stockholm, fick i år släppa placeringen till Fast Scones efter en hård fjät. I Fast Scones fanns lagmedlemmar ur laget Kwansta Kwattro från Skånes Fallskärmsklubb.

”Vi hade redan från start en bra känsla i laget, och när sedan hopp ett satt med en helt okej tid var det bara att köra på. Efter många år med tredje och fjärdeplatser känns en silvermedalj som ett bra kliv framåt”, säger Toby Hellmark, lagledare för Fast Scones.

Laget har tränat ihop två gånger i sommar, men den mesta träningen blev dagen innan tävlingen. Då fick de ihop fyra hopp.

”FKCG:s fina tävlingsorganisation gör

ju att det blir bra förutsättningar för tävlingen”, berömmar Toby.

Farliga scones i år

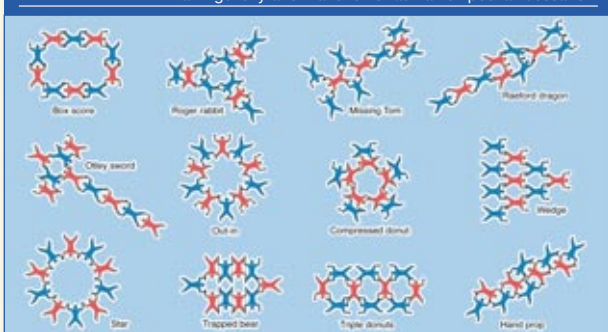
Active8-9-10 fick alltså nöja sig med bronsplatsen. ”Fast Scones har vässat sina tider från förra året och var farliga. I tredje omgången gjorde vi en dålig prestation och de drog ifrån rejält. Westcoast Speed var i en egen klass, imponerande. Träning

Resultat, 10-manna speedformation 2019

Hopp 1-4:	1	2	3	4	Totalt
Lottning:	Box	Tripple	Trapped	Ottley	resultat
	Score	Donuts	Bear	Sword	
1. Westcoast Speed, FKCG	24,56 (10)	22,33 (10)	21,20 (10)	21,95 (10)	90,04 (40)
2. Fast Scones, SFK	28,44 (10)	25,19 (10)	30,94 (10)	25,85 (10)	110,42 (40)
3. Active8-9-10, SF	27,71 (10)	26,16 (10)	38,66 (10)	26,04 (10)	118,57 (40)
4. In-Formation, GOF	40,00 (5)	36,81 (10)	40,00 (9)	40,00 (9)	156,81 (33)
5. 84 gram, UFK	40,00 (10)	40,00 (9)	40,00 (7)	40,00 (6)	160,00 (32)
6. Fest Scones, SFK	40,00 (5)	40,00 (4)	40,00 (6)	40,00 (4)	160,00 (19)

Förtydning av siffrorna: Resultatet 24,56 (10) betyder alla tio på rätt plats i formationen på tiden 24,56 sekunder från exit. Resultatet 40,0 (9) betyder att nio personer var på rätt plats när den maximala arbetstiden 40 sekunder passerades.

Tävlingens fyra formationer lottas från en pool av dessa tolv.

Triple Donut av Gotlandslaget In Formation.

Red. not: Namnen på artikelnas lagbilder är skrivna utan inbördes ordning.

Lina Olandersson

hända mycket”, säger Patrik Wallberg i Westcoast Speed.

Det är tredje året i rad som laget hoppar ihop. Några medlemmar har bytts ut, men de flesta är kvar från starten. I år gjorde de 34 träningshopp inför SM.

”Vi är oftast alla tio när vi tränar, men ibland är det någon som har något med familjen eller jobbet, eller ska på något bröllop eller är sjuk. Då har vi en reserv som vi tar in.”

En spännande gren

Patrik har redan frågat vilka som är med till nästa år, och i januari planeras träningshelgerna. Nio av tio vet redan att de vill satsa.

”Det krävs framförhållning om man ska få ihop allt.”

Patrik tycker att tiomanna är en spännande gren eftersom en miss under sista hoppet kan göra att man trillar ner på tredje plats, trots att man haft ledningen i de första tre hoppen.

”Sedan är det väldigt roligt på tävlingarna. Man får träffa väldigt mycket folk som man inte träffar annars.”

På tävlingsdagen för det svenska mästerskapet 2019 var det typiskt nog ostadigt väder, men trots det lyckades man få upp alla lag på alla fyra hopp.

”Det kändes först tveksamt om det skulle gå, men det blev lyckat”, säger Peter.

FKCG har arrangerat SM i tiomanna de senaste fyra åren, så de börjar få rutin på det.

”Det är en rolig och uppskattad tävling att arrangera. Det är god feststämning, folk kommer hit för att det är en kul grej snarare än att ta det på blodigt allvar.”

Den stämningen förstärks nog av att vissa lag är mixade, med medlemmar över klubbgränserna.

”Det är svårt att få ihop ett tiomannalag, så det är kul att så många lyckades. Och de flesta verkar sugna på att komma tillbaka nästa år”, säger Peter. ■

Westcoast Speed: Patrik Wallberg, Peter Björkman, Jonas Kristiansen, Isac Ostman, Mark Wernhøner, Jesper Hansson, Johan Levin, Kaj Diselöv, Peter Ekström och Thomas Jacobsson. Jens Lindblad är reserv i laget.

ger resultat”, säger Johan Bond, lagledare för Active 8-9-10.

”Med tanke på att vi ändrat laguppställning på grund av skada och fått väldigt lite träning så känns brons helt okej i år.”

Och guldlet var det hemmalaget Westcoast Speed som tog hem.

”Det känns bra, vi hade tränat en del också. Vi hade nog förhandstippat oss själva, men man vet ju aldrig. Det kan

Active 8-9-10: Johannes Andersson, Rickard Orjas, Monica Paulsson, Gunilla Sigurd, Ronny Modigs, Johan Bond, Patrik Selhag, Simon Bond, Nils Hedström och Thomas Biehl.

Solveig Klug

Solveig Klug

Fast Scores: Toby Hellmark, Jesper Forsman, Marcus Hellberg, Hillevi Gustafsson, Jenny Fransson, Linda Svensson, Simon Burges, Johanna Englund, Josefin Englund och Adrian Cederholm.

In-Formation: Sofie Larsson, Kitten Nordlöf, Ola Egefalk, Tomas Stengård, Linus Olofsson, Fredrik Olin, Björn Fristedt, Björn Bohman, Edvin Bengtsson och Danuta Hedlund.

Solveig Klug

Nick Cross

Vinnarlaget, West Coast Speed i formationen Trapped Bear.

Fest Scores fick 40 (6) på formationen Trapped Bear: Johan Kvint, Olle Bergkvist, Fredrik Josefsson, Matti Piittinen, Johan Svensson, Josefin Forsman, Martin Hjerpe, Sebastian Berglund, Peter Johansson och Andreas Abramsson. Marcus Jennby och Lina Olandersson reserver.

Viktor Engberg

84 gram, lite okonventionell (?) väg mot formationen Box Score: Maria Sukhova, Joakim Berlin, Francesco Franzé, Lina Gardlow, Stefan Burström, Johan Hellström, Kerstin Gustafsson, Monika Seth, Peter Fredriksson och Alexander Luiga.

Viktor Engberg

PUPS-rekord: 39 under 40

Fem svenskar deltog på rekordförsök 3-9 augusti på tjeckiska Pink Klavovy. Evenemanget gick under namnet PUPS, "People Under Phorty Society", vars främsta syfte är att samla yngre storformationshoppare från hela världen.

39 hoppare under 40 år satte rekordet på andra försöket.

Efter träningshelgen var det samling för alla deltagarna, runt hundra hoppare, där drygt 60 var just under fyrtio år.

"Övriga deltagare var äldre, mer erfarna hoppare som var med som stöd både på marken och när vi tränade i luften i de större grupperna."

Deltagarna kom från tjugo olika länder och den yngsta hopparen var runt tjugo år. Jackie som inte var uttagen på förhand blev till sin glädje uppropad att få vara med i rekordgruppen tillsammans med Peter Björkman från Göteborg.

"Målet var att göra ett rekordförsök på 39 hoppare och redan på måndagens andra hopp satt det", berättar Jackie.

Repris nästa år

Organisationen bestod av flera erfarna storformationshoppare som Ronny Holen, Cath Leather, Ciaran McCarthy, Ian Pedowitz och Brian Cumming. Svenska Dan Girdea, som samarbetat med Ronny från Norge flera gånger under olika evenemang, filmade under rekordförsöket.

Eftersom rekordet satt tidigt under veckan fortsatte man med fler rekordförsök och upp till tre flygplan av modellen Skyvan fanns att tillgå när de större formationerna skulle genomföras.

"Vi byggde en 45-manna med två poäng och en 48-manna med en poäng", berättar Jackie, som gärna deltar nästa år när en repris är planerad.

"Det var riktigt bra och rolig bigway-hoppning för lite nyare, i sammanhanget mindre erfarna hoppare, som vill hoppa storformation."

Veckan bjöd även på en rad andra trivsamma och roliga aktiviteter: "Det var bland annat ett party med Hawaii-tema en kväll vid poolen, belägen vid hoppfältet, och ett kul in hopp med middag och underhållning som avrundning på veckan", tillägger Jackie, som numera kan titulera sig rekordhållare, även om rekordet är inofficiellt. ■

Text Penny Robertson-Pearce
Foto Dan Girdea

Jackie Samuelsson, till höger, med nyfunna vänner: Marion Floysand och Jaqueline Marschitz.

Hela gänget samlat på Hawaii-festen.

KONTAKTA SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Sven Mörtberg
Telefon kansli: 021-41 41 10
Tjänstemobil: 0702-23 62 02
E-post: ri@sff.se

Beställ materiel på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se
Ledamot/vice ordförande/sekreterare: Oscar Cottrell,
e-post: oscar@cottrell.se
Ledamot/uppvisningsgruppen: Jens Grahn,
e-post: jens_grahn@hotmail.com
Suppleant/kommunikation/presskontakt: Anna Oscarson,
e-post: anna.oscarson@gmail.com
Suppleant/tävling: Maria Sukhova,
e-post: maria.s97531@gmail.com

Valberedningen

Kent-Ove Ulander,
e-post: kentove.ulander@gmail.com
Sebastian Berglund,
e-post: zebber111@gmail.com
Stefan Burström, e-post: f94sbu@gmail.com

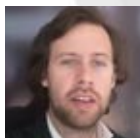
Vill du veta mer om

Skatter och avtal:
Kontakta Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se
Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikation och presskontakt: Anna Oscarson,
e-post: anna.oscarson@gmail.com
Försäkringsfrågor: Sven Mörtberg,
e-post: ri@sff.se, eller Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Materielkommittén: Håkan Andersson,
e-post: haan@bredband.net
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Sven Mörtberg, e-post: ri@sff.se
Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com
Lufrumsfrågor: Pelle Scherdin,
e-post: flygmyra@gmail.com
Försvarskommittén: Jens Grahn,
e-post: jens_grahn@hotmail.com

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Peo Humla,
ordförande

Oscar Cottrell,
vice ordförande

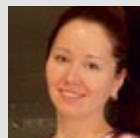
Stefan Nilsson,
kassör

Jens Grahn,
ledamot

Anna Oscarson,
suppleant

Maria Sukhova,
suppleant

Sven
Mörtberg

Penny
Robertson-Pearce

www.sff.se

På hemsidan hittar du bland annat fakta,
information, nyheter om hoppning och tidningsarkiv.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

• Choose from red, royal blue or charcoal color pattern
• Available in a C yoke for main parachutes 120ft² through 190ft²
• Jump it just two weeks after order confirmation
• Most options available including full articulation and the SkyHook RSL

In Sweden contact:
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop

STOCK RIGS
www.sunpath.com

PIA Sustaining member of the PIA
Made with pride in Raeford, NC, USA
www.sunpath.com

NY HEMSIDA EFTER 20 ÅR
UFFESHOPPSHOP.SE

VÄLKOMMEN TILL UFFES HOPP SHOP

SVERIGES STÖRSTA FALLSKÄRMSAFFÄR
- SEDAN 1981

VÅRA PRODUKTER

HÖJD

HJÄLMAR

RIGGAR

FALLSKÄRMAR

OVERALLER

HJÄLMTILLBEHÖR

GLASÖGON

TANDEM

RESERVDELAR

KLÄDER

213

år i sporten

27400

hopp

35

cuttar

21400

reservpackningar

Efter 20 år har vi en ny hemsida. Besök oss på uffeshoppshop.se för att köpa din utrustning. Med vår erfarna personal som tillsammans har 27400 hopp så får du den hjälp du behöver. Välkommen!

Uffes Hopp Shop AB

Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås
021-355 750
info@hoppshop.se